

lonii uel ad similitudinē arenæ theatri quasi inelusū essent cauea. Angusta breui: quantū ad multitudinē populorū q̄ includebant: aliter nō cōuenit cū antedictis. Affiriis quantum populis. Prima quidē. adeo remota erant monumēta: ut nihil omnino pō. cum exercitu fenerit. Surgens. crefecēs. Veluti mediæ: quædammodū in qui in Sicilia habitant et si perturbatū fuerit mare scilicet. tamē nō sentiunt maris perturbatiōne. in pō. quāuis circūdatē munimentis a Cæ. tamen nō sentiebant. Rapidū pelorū. id est syllā quæ iuxta pelorū est. Virg. Dextrū syllā latus læuū implacata charybdis. nā pelorus mōs est q̄ cum a penino continuat. post. uel terremotu uel affiduo fluctu maris interruptus est & cum Sicilia ab italia diuisit fecit duo piculosa nautis loca syllā a dextra atq; charybdim a sinistra. Latrare: q̄ hæc syllā puella fuit & cū descendisset in fontē uenenis a circe imbutum statim hispida partes conuerse sunt in canes. illa ipsi suo terrore percussa se coniecit in undas: & locum illum fecit nauis periculosum. Nescit. i. non audit. Aut uaga cū therys. circa Britāniā mare oceanū est. qd̄ aliqñ fluxū aliqñ refluxum fecit. adeo ut in gēri terremotu insula propemodum terreatur: præterquam qui in interiorē insula habitat. Rutupina. ruru pe oppidum est littorale Britanniarū. ptolomeum. i. uenalis rutonio ut edita fundo ostrea.

SVLPI. Calydonios. calydoniæ luæ in britania meminit pli. li. iiii. pro qua secunda pducit. qua pro oppido i etholia corripit. Vt primū. ubi pō. aduertit se cōcludi a Cæ. a mari: dyrrachioq; nolle discedere statuit: & cū munitiones cæ. phibere non possit. nisi uellet prælio decertare q̄ eo tpe faciendum non erat q̄ plurimos colles occupauit ut capi Cæ. distineret. idq; accidit. Castellis. n. xliiii. effectis. xv. m. passuum circūit amplexus est. hoc spa co pabulabat. Aggerē. mūtūtib; Apetra tuta: a loco illo mūtū. Tumulus. colib; Laxet: extē dat disteat. Tēdat. pducat. Vēdicat. mūt. sibi ipse pō. Septi. circūdati. Aricia. oppidū in latio ad quintūdecimū ab urbe lapidē: illic nēus dianæ & uirbio sacrum illic & lacus deæ. Micenæ: quia ab iphygenia & Horestē q̄ micenei fuerūt: dea ex Tau rica aduecta est dedicata. de qua uaria scribūt auctores. Quoq; modo. Triagiuarē uidet formam desinēnā a roma ad hostiā q̄ iterūt quattuordecim milia passuum ad ariciā. xv. ab aricia ad ostiā fere totū dē. Prælapsus. q̄ prælabitur: Torqueat flectat. sed erat recto cursu. Classica nulla sonat: nō dat signū pugnæ a dūcibus. Iniussa temere emissā. Vagat erat. Nefas: cedēs. Tēate iaculū. studio. n. exercēdit laceros & emittēdit iaculū milites sicut faciebāt cedes

Maio cura. pō. n. peste & pabulorū pēuria laborabat Cæ. rei frumētariæ iopia uexabat. Terræ exhaustæ: cura terræ priuatiæ herbis & pabulorū pēuria. Vngula co. de. ea. fro. gress; equorū euerit herbas uirētes. OMNIBO. Vnda calydoios. ma; turbatū illi quidē sentiūt. Terhys. i. ocean;. Caledōios. caledō. & calidō. is. disse rūt. nā calydo ē ciuitas Etolorū. quæ quodā græce utamē erat. ut Stra. refert: habetq; secūdā breuē. Vit. Q̄ d̄ scelus aut lapithis rātū ut chalydōe merite aut uero caledō. ut refert pli. li. iiii. Est sylua britāniæ interioris secūda producta. Martialis. Nuda caledōia sic pectora p̄bit urso. Vt primū uasto. simul ac sentit pō. se a Cæ. circūclusum tæctū nihil deridmētū sentire tñ pari nō potuit. quin dissiparet exercitū Cæ. ipse ē milites suos diuersis in locis: cōsistere iussit: nā ea sollicitudine motus Cæ. explicuit suos. Agmina. i. sua ut diuersis locis iuga capiēs sollicitū redderet Cæ. Petra. ut ingt Stra. locus est iuxta dirrachū ignē uomēs. cui fontes subfunt q̄ aq; tepidas bitumēq; scāt. Laxet. distrahāt cū Cæ. diuersos locos captos a militibus teneret pō. & ipse ad singulos mittebat exercitiā. Tēate: extē dat. Claudēt. f. Cæ. Effuso milite ut sparsō exercitu suo exercitum quoq; Cæ. spargeret. Ac tñ septi. dicit tñ agri circūdati habuit se pō. q̄ tū distat aricia sylua ab urbe rōa aut tyberis cū recta uia sine ullo flexu a mari tyrthēo distat. Dianā micenæ hoc autē dixit propter iphygeniā quæ diāæ cultrix fuit: adeo ut cū pater eius illā imolaturus eēt: subiecta cerua ipsā abstraxit & eā tēplo suo p̄fecit. nā micenæ ciuitas græca fuit ubi regnauit Agamē non aricia aut (ut refert Solin;) Orestes oraculo mōtiūs simulacrū scythiæ dianæ. quod de taurica ex tulerat prius q̄ argos peteret cōsecrauit. id sacra dicit. q̄ situa fuit aricia ciuitas ab archilocho siculorum de & nomē tractū distat a rōa Stad. c. & lx. ut ingt Stra. & nemoralis d̄ quia tēplū dianæ sylua circūdat eū lac; istar pelagi flu. adiacet. auctore Stra. Quoq; mō. aliā descriptionē facit uidelicet tāta tenuisile pō. castris suis quantum distat urbs roma hostia uidelicet octo milia: nā tyberis ab urbe descendit i mare tyrthenū ea pte q̄ est hostia: hostia āt urbs ab anco martio cōdita appellat ab hostio. hostiū d̄ exit; quo flu. i mare descendit q̄ ea pte tyberis ingredit. Prælapsus mce. i. lapsus p̄ mœnia. Si nūq; tōgat amnē nā si uolueris metiri spaciū q̄ tyberis deserēt i mare tyrthenū logi; ē nā curuatis ripis & flexis tādē puenit

Caledonia Sylua Calydo

Aricia Iphigenia

Petra locus

Hostia tyberia Hostia fluuio rum

in mare. Classica nulla sonant: etiam nullo signo dato ipsi inter se milites exercebant. Iniussa tella. unū ex reliquo sequitur ideo iniussa quia nullū signū tuba dabat. Et sit face. n. quauis toto die equita rent tñ non erat spaciū satis latū. tantæ multitudini: nam ppter angustā loci: non nunquā uulnerabat suos cū ipsi se exerecerēt. Iaculū tētare. i. dū se exerecēt milites iaculando. Maior cura pō. pestilētia prime bat Cæ. uero fames. Maior cu. f. q̄ cura pugnādi. Exhaustæ: euacuata. i. herbis stramine: & hæc cura erat quæ pō. a bello distrahebat. Quæ currens obnam licet ibi pascua essent: tñ eques dū se exerecēt ita calcauerat herbas ut nihil omnino superesset. Obtriuuit: calcauit. Gradibus citatis. i. curētibus egs; Discussit. dissipauit. Frondētē. uirētē capū trallatio ab arborib; nā arborū frōdere. pratog; uirētē ē.

Belliger attonsis sonipes defessus in aruis: Aduectos cū plena ferant præsepia culmos: Ore nouas poscens moribūdus labit herbas: Et tremulo medios abrūpit poplite giros Corpora tum soluit tabes: & diggerit artus. Traxit iners cœlum fluidæ cōtagia pestis Obscuram in nubem: tali spiramine nescus Emitit stygium nebulosis aera laxis: Antraq; lethiferi rabiem typhonis anhelant: Inde labant populi: cœloq; paratiōr unda Omne pati uirus durauit uiscera cœno. Iam riget atra cutis: distentaq; lumina rūpit. Igneaq; in uultus: & sacro feruida morbo Pestis abit: fessumq; caput se ferre reculat. Iam magis atq; magis præceps agit oia fatū Nec mediū dirimūt morbi uitamq; necemq;. Sed langor cū morte uenit: turbaq; cadentū Aucta lues: dum iusta iacent incondita uiuū Corpora: nam miseros ultra tentoria ciues Spargere fun; erat: tñ hos minuere labores Atergo pelagus: pulsulq; aquilonibus aer: Littoraq; & plenæ peregrina messe carina.

ignis pascit artus. Sacro: execrabilis & diro. Quāquam est et morbus quidā qui d̄ ignis lacer de quo lege apud Cæstum l. v. Reculat ferre. præ dolore & grauedie sustinere nō pōt. Præceps fatū: subita mors. Nec morbi dirimūt. iā nō agrotābāt: sed lāgore subito moriebant. Lucis: pestis. Aucta. quo n. plures peribāt: eo terrior erat odor & cœlū magnū lethiferū. Incondita. impulsa. Nā miseros. qm̄ tā timido extra tentoria efferebant & non sepeliebant nec exequiis prosequabantur. Spargere. proiciere & sparsos dimittere. Funus. exquirarum pompa. Tamen hos. salutaris inquit fuit uentus. qui a libera aggenibus regione aerem; infectum pellebat. & rerum copia quæ per mare aduehebatur. OMNIBO. Belliger; sōipes: bellator equus. Ferat: offerat. Culmos aduectos: erāt inquit paleæ ad fatietatē sed eas spernebāt equi. Labit moribūd;. iter corrēdit deficiēbat. Et tremulo. m. dū eques sonipes dē in gyrū uolueret ille plapsus i medio cursu deficiēbat. Gyros. reuolutiōes. Corpora uiuorū & cæte ra iumēta corrūpēbant: & aerē inficiēbat. Iners cœli: erallus aer. putrefactis iumētōrū corporib; nā aer crassus obscuritatē iuducit ad similitudinē nubis. Tali refert: Stra. li. viii. sup̄ter calydonē ē collē: Taphosium in quo Nesi & aliorū cœtaurorū tumul; locat; cernit; equorū rabo deterrit; odor sub mōtis ra dice ptundit: & hūor grossiorib; gutā manat; qd̄ ob eam gētē illā Ozolas. i. mali odoris uocat; hoc a Lucāo tāgit. Stygiū aera. i. pestiferū. Tali: q̄lis erit aer i castris pō. infectis putrefactis corporū q̄ resoluēbant. Typhōis: gigas fuit un; ex his q̄ bellū cōtra louē iulerūt. postea hūc sub inatime mōre. occisū luppiter cōdidit & quonīcūq; mouet fessū lat; sp̄ emitit aerē pestiferū. Antra. i. mōtis iarames. Inde ex hæc pestis corruptiōe. Labat. cadit. Vnda: primo qd̄ corrupta ē unda talē ordinē t̄cunt Vir. cū pestilētiā describeret. q̄ artia t̄rā i fecit. Cœlo. i. turpido & corrupto. Riget: durefcit: cutis primū signū erat morbi cōtracti. s. q̄ tactū euis resisteret. Atra: q̄ nigra efficiebat cutis. Igneaq; i uult; q̄ itetis oculis faciē toruā ondebāt & statim pallida efficiebat. Sacro morbo: execrabilis sicut Vir. sacri ignē ap pellat: q̄ depalcit & oia cōstūit. Feruida: nā calebat oculi & facies ut ignē quodāmō emittēt uidēt. Fessū caput; uirō citroq; iactabat. Tā magis crefcere pestilētia sine ulla itermissiōe cadebat. Præceps fa

Frōdētē Vitere

Nessus Euenus flu. Nesses

Ignis sacer q̄ Erifipelas

Ozola unde Typhō

ru. i. mors uelox. Nec me. d. nec morib' diu ed' sp'it' corpa sed simul ac morib' puenerat stati morieb'at.
 Medii morbi. ga iter uitā & mortē solet itercludere morib' ga aliq' diu & sensim corpa iterimit. Tur
 baq' cadēt' ipla et corpa auxere pestilentia. nam sepeliri nō poterant p' multitudine. Incondita: in se
 pulita. Nec miserōs: nec licebat fūera facere: sed extra tētoria tm eiiciebāt corpa: & isepulta rēnebāt.
 Funus erat: uidelicet e tētoris eicisse cadauera. Tñ hos: hanc pestilentia uetus supueniens non nihil
 abstulit: ita ut puriore aerē reliquet: cū p'feti oi genere cōmeatū abidare: nā aduecticia furmenta undi
 q' uehebant. Messe. i. furti. mōto plenā caria: ga abūdabant cōmeatib' nā famēs solet iducere pestilentia.
 SVLPI. At liber Cæ. qui numero militum erat

inferior copias pō. maximas cōtinebat. Sed furmen
 ti inopia laborabat. Idq' singulari patientia milit
 tes ferebāt. Pecus ob lac in honore habebāt: & ra
 dicibus herbæ quæ Cara appellat' lecte ad misto ma
 me. leuabat. ex hac panes effectos cū in colloquiis
 pō. famē nostris obiectarent uulgo in eos iacebant
 ut spē eorū minuerēt. Non pigro: non pestifero.
 Inertibus: uiciosis. Arcta. stricta. Surgētib'us
 culmis. crescentibus calās siue turgentibus inflanti
 bus se. In cibos pecudum: ucebant enim herbis
 & frondibus. Dīos spinarū fructus & mora. Fo
 liis: frōdibus arborū ex quibus panes faciebāt. Le
 thūq' minātes: periculosas uenenatas. Dubias. ut
 sūt hellebōrū Scāoniū uitis alba & nigra Mādrago
 la. Vellere. cāpere effodere. Mollire flāma. deco
 quere ut coria. Abrasas: lasas & ulceratas asperita
 te esculentorum. Diripiens plurimā: rapiens & co
 medens. Ante hacante hoc tēpus. Saturū: abū
 dantē cibis. Vt primū: statim ut cōstituit pō. erū
 pere media luce acieb'us fructis castella Cæ. & ag
 gressus ut per medios hostes euaderet. poera unius
 dūtaxat prælii meminit cū Cæ. feribat uno die sex
 prælia facta: tria ad dyrrhachyū & toridē admi
 nitiones. Cecidere in iis ex pō. ad duo milia aduocati
 & māpularas cēturiōesq' cōplures: & sex signa mili
 taria amissa sunt Cæ. amplius q' uiginti oibus sunt
 præliis desiderati. Sed omnes qui in castello mili
 tes erant uulnerati sunt. Ex una cote quattuor cen
 turiones oculos amiserunt: milia sagittarum circi
 ter triginta in castellum coniecta sunt. Claustris
 munitionibus Cæ. Permittere: concedere sibi ad
 euagādū. Designat' iter raptū. spernit clādestina
 fugā & sine prælio. Furtō: secreta fuga. Vallo impulso. aggere percussio. Oportuna: apta expugna
 tionē. Castella munitiō: siue a conditore sic appellata sunt. siue a fluuio eiusdem nominis cuius est ille in
 latio. in quo producit'ur penultima. Dumera confraga spineta aspera densa & se se frangentia. Agit
 agmen. ducit exercitum Cæ. non aduertentibus. Proditus: indicatus.

OMNIBO. At liber terra: hoc erat q' a conferenda madu deterrebat pō. nunc dieit quod deterrebat
 Cæ. existimabatur li. ipse: q' nullis munitionibus inclusus erat sed nihilominus famē tollerare ingentē &
 inopiā. ac si obfessus esset. Liber: nō iterclusus. Angit. i. cruciat. Sur. cul. in sege. nōdū flauescētib'
 agris nec maturescētib'. Impeudū ce. cibos. i. ipsos iā pabulo pecudū uti capisse. Carper' dumos: mo
 re pecudū. Spoliare: nem'. i. arbores syluestres si forte nascerent' fruct' sicuti pruna: corna: & unedones.
 Lectūq' minātes: & nō nunq' carpebāt radices herbarū q's nesciebāt uenenatas eē. Herbas: dubias: ga
 nesciebāt essent salubres an nescid in cōmentariis legiē herbā q'dā frequenter inueniebāt. cuius nomen est
 elara & hanc herbā lacte p'mixtā in modū panis cōficebant: & huius herbæ magna copia fuit. Refert' de
 plutarcho q' cū Cæ. maxima opprimere inopia: & milites radice q'dā uellerent: & cōmixta lacte uelce
 rent. inter dūm factos ex ea panes intra hostiū stationes stercurrentes iniiciebant: addebantq' se quod hu
 iusmodi terra radices p'duceret obsidionē pō. nō relictuos: eos autē & panes & sermones in uulgos per
 ri pō. uerit ne suorū animi p'ringent: q' hostiū immanitate p'riacēq' uollerāt iā sicuti ferarū exhorre
 rēt. Quæ mollire queūt: cernit et alios milites alia euellere q'cūq' molliri poterāt aq' uel elixari: quīs as
 pa cēt tñ p' gū mitterēt dū nō se sustētere possēt. Mollire flāma. i. elixare. Frāgere morsu. i. q' dērib'
 possint mādere. Per abrasas fauces aspitare radicū & herbarū. Plurimāq' humanis: & ita milites nouo
 gñe ciborū utētes pō. omnibus rebus abūdantes obsidebant. Vt primū libuit: nūc dicit postq' pō. decre
 uit erumpere munitionē: nō cogitasse illū tpe noctis clam exire: sed p' eam munitionē p'tē q' frequētius eu
 stodiret. Et. p. sed. Permittere terras. i. arbitrio suo oēs terras habere. ut q'cūq' uellet exercitū duceret.

Cara
herba

Numi
cus in
Syl.

Nō ob. i. nō occulte: nec p' insidias bellū gerere parat. Furto: p' furtim. Cessantib' armis: sine pugna
 Cæ. resistētis. Latis ruinis: q's ipse p' mūicionē euersionē faceret. Oportūa tñ quīs nō occulte exire uel
 let tñ eam p'te elegit: q'xima castris erat. q' appellabatur castella minuci: & ibi caua erat uir unus fortissi
 mus omniū. Quā minuci castella uocat' castelli. minuci uocabat. a Minucio q' custodiā hui' ppugna
 culi p'fectus fuerat a Cæ. id q' ex Appiāo cognoscit. Vallūq' (iq) insup' tutati sunt minucio q' custodia: p'
 fuerat q' plura tollerāte: fuerit q'ppe clypeo eius uiginti supra centū inhāsisse sagittas: corp' sex uulneri
 bus trāshū potuisse: hoc solū placet. Quidā a munitio flūie latii i quo aneus piit deducere cōtēderūt
 sed nō uideo quō possit sic intelligi. Diēta: q' nascūt i locis cōfragis & abruptis. Huc puluer' nullo: &
 hac castella uēit pō. q' pri' oppugnā' cōcepit q' puluis alpici posset ab hoste. Ad moenia. f. mūitiōis Cæ.

SVLPI. Volucres: aquilæ & signa militaria.
 Ne quid uictoria ferro deberet: ne opus esset flio
 uictoriam cōsequi solus metus ex tubis & signis sic
 hostes examinauerat ut resistere & pugnare non au
 derent. Quod solū ualuit: id solum fortiter p'stite
 runt ut e custodia loco se nō mouerit sed ibi ecce
 rint. Qui ferētq' paterent q' oēs casti fuerant.
 Nymbus: ipetus & ius uelut uēti. Agēs: impel
 les. Peribat. neminem feriebat. Tum piceos: in
 de facies pice sparsa iactabant. Lampadis: facis.
 Quas: p'cussas & quas: arietē. Nutant. tre
 mūt. Aggere: murus munitionū. Gēit: resonat.
 Roboris: impacti. arietis: ipsū. Iā pō. iam signiferi
 uallū cōfēderāt. Mūdi iā iura patebāt: iā liber erat
 obsidione pō. poteratq' p' mūdū uagari. Toto Cæ.
 totis copiis Cæ. Vnus. sol' scæua qui hosti uictō
 riam eripuit & castellū sua uirtute seruauit. Victo
 ribus pō. quos eiecit. Strabo. celo. Scæua. de hoc
 castro scæua. lege Cæ. cōmētarios & ualeri' maxio
 li. iii. & suetoniu' q' iquit scæua exuissu oculo transt
 xus scere & hūero & c. xx. i. cibus scuto pforato cu
 stodiam p'orte cōmissi castelli retinuit. Huius scuto
 ad Cæ. relato ut Cæ. ipse scribit dōauit eū ducentis
 milib' aris: & ab octauis ordinibus ad primipulum
 traduxit. Reliq' de eo apud plutarchū lege q' cū Ap
 piano nō cōuenit. Merebat i plebe: militabat iter
 gregarios. An gētes rhodāt: aq' bellū galliē. Promotus ad dignitatē euoc' & uulneribus suis cede q'
 fecit. Latiā gerit uitē: cetauroq' Vitis eni est isigne cēturiōnū q' solebat iterdū percutere milites iuueni
 lis. Nodosa posthac frāgebat uertice uitē: sic est Marcus iurecōsultus ubi scribit de re militari. docet filius
 li. vi. Leuinus ab alta priuerno uitis latia p'raginis honore. Longo ordine: multitudine militum.
 OMNIBO. Tot simul e campis: nunc dicit subito aduentu suo pō. ita hostes tenuisse: ut attoniti pene
 sui ipsorum oblitiscerentur: nam ubi aliquas innumeras fulgere uiderunt: & classica undiq' obstrere sic
 timebant: ut uix tela in hostes mouere possent: & statim fugere omnes cōeperunt: præter unum scæuam
 qui aliorum etiam animos in bella erexit. Latiā: uolucres: aquilæ: ro. Debere ferro: quia etiam sint ferro
 uicti sunt custodes Cæ. Pauor conferat. i. consumpserat hostes: quia territi nec tela quidem mouebant.
 Quod solum. n. uirtus: in eo loco inquit ubi semel positi fuerant: ubi potius mori uolebant quam fugere.
 Quod stare loco: ubi positi fuerant. Qui uulnera adeo inferiores erant numero pō. ut multo plura
 tela essent quæ mitterentur ab aliisq' homines q' uulnerari possent. Peribat: frustro erat. Nymbus mul
 titudo telorum. Tum piceos. nec solum telis ferreisq' hāstis utebantur pō. sed etiam facibus ut ppugna
 cula incenderent. Piceos: pice incensos. Roboris impacti: impulsū arietis: nam robur arietem appellauit
 quo muri impelluntur. Iā pō. nā alique exierant per munitionem & ferre libera loca tenebāt: cum scæ
 ua unus: fuit qui uictoria tot militum resisteret. nam repulso Cæ. circa uallum inter hoc ductor. Tur
 mercui scæua nomen fuit: multa & præclara facinora edidit: oculos sagitta faucis: hāstam perfrēgit. de
 inde ueluti quippiam dicitur (ut refert Appianus) in medium p'ostulit. silentibus cunctis pō. doctores
 singulāri uirtute cognitum ad se uocat. deinde affatur. Salua tibi similem: salua amicum. ac cōtutores
 mihi adhibe: quoniam uulnera affligor: accurrentibus ad illum duobus exercitū pō. unum aggreges occi
 dit: alterius numerum enle deiecit: quæ cum egisset seipsum uallumq' reliquit. ob id ceteri tubore concii
 ti impetu feruntur: uallumq' insuper tuati sunt. Minutio qui custodia: præfuerat cōplura tolerante: ferunt
 quippe clypeo eius. xx. supra centum inhāsisse sagittas corpus sex uulneribus tranfixum putasse. ocul
 tum uicissim exessum esse. hos Cæ. multis honoribus insigniuit. In hoc non conueniunt plutarchus: &
 Appianus: nam plutarchus dicit centum ac. xx. telorum ictus in clypeo accepisse scæuam dehinc suorum
 exceptum amplexibus tuto relatum esse: quæ uulnera Minutio attribuit Appianus. Plura. potestates ipe
 ritum. Quæ non uillā: unus eripuit locū pō. quæ Cæ. cū toto exercitu eripe nō potuerat. Toto Cæ. i. tota

Minuc'
flu.

Scæua

Vitis
cēturiō
nū infis
gnc

Centurionum insignis

ni Ca. Strato occiso. Arma tenentes: dū arma teneret negavit uictoria pō. Merebat i. p. ante q. Ca. su bigeret Germāia miles erat Gregarius sed uirtute sua euaserat ad dignitatē Ceteriōdis. In plebe ca. i. mi litabar iter gregarios milites. Ante feras gētes. i. gallos bellicosos. Promotus: ab ismo loco militū ad ceterionē. Vicit uitis: est insigne ceterionis. nō ut qdā indocti dicunt qd uitem in clypeo pictam gesta rit: sed uitis gestabat: q̄ milites negligētes solebant pulsare: ut ipsos propiores ad officia gerēda redderet: hoc plinius ostēdit ceterionū in manu uitis: continuo uitis ducebant ad agmina. quod. M. iuriscōsultus ostēdit digitorū libro q̄dragario de re militari. dicit. n. q. cōterionis se castigare uolētē resistē re: & ex industria fugerit. aut ceterioni manū intulerit capite puniat: & iuuenalis apto ostēdit uitis fuisse ceterionis. Nodolam post hac fragebat uertice uitis. i. i. pactā manū ceteriōdis. itidē Martialis. Vire parētho nias latia mō uite p. urbes Nobilis & cētū dux memorāde uitis. Longo ordine. s. militū comitantium.

CSVLP. Et qui nesciret. & qui non intelligeret quāta crudelitas sit in bellis ciuilibus fortitudinem exercere. Hic ubi: meditates fugā socios hac oratione arguit & retinuit. Tuta fugā: loca i q̄b̄ fugā gētis tui cēt. Abegit. reppulit. Be cūctis ignotus Ca. armis Ca. n. tiere. fugereq̄ nō norūt. Ofamuli: fetuorū enī & pecudū ē fugere: & uiuere male turpiter q̄ mori hōest. Abiq̄ cruore. terga datis mori: fugitis mortem anteq̄ uulnera acceperitis & intuleritis. Cumulo uitorum: mori inter fortes quorū hic sunt cadauera cumulata. Haud q̄ri bustis: nō q̄ri ad sepulchra. Nō ira. Irritat eos a iusta cā ira q̄ mox explicuit. Pietate in Ca: & in patriā si non mouēni pietate saltem ira uos moueat. Ex cūctis: ex cōceptu ira cōstat. nā sūt p̄ ibecillioribus a pō. electi. Jerit: trāsierit. Paruo sanguine parua cede pō. Peterē umbras: moreter. In uultu i cōspectu si Ca. me pugnātē aspiceret. felicitior e uita decederē. Cōstringite tela: irrute i ferrū nec expectate ut hostes i uos emittat. Iā: cōfirmat eos aspe subditiū breui affuturi. Petit longinqua: apparet longius. Securas: nil enim huiusmodi metuebat. Vēdicit: recipiat. Dū morimur. moriendo pugnāus. Vox: adhoratio. Furorē: ipetū & irā pugnādi. Classica. tubā quarū cōtēnt milites animant. Nō succedūt. nō excitāt. Scituri: aduersuri. An uirtū deprehēnsā: an uirtū fortis a multis ini quo loco oppugnatus pōsser aliud q̄ mortem contē qui quoniā etiā uictoria gloriā potest. Dephensa nūero locoq̄ obfessa plurius & in debili loco.

COMNIBO. Pronus ad omne nefas. sicuti fortis erat: ita omne nefas facere audebat. Nesciret in armis: nesciebat ille fortitudinem non esse in armis ciuilibus exercendum. Virtus: fortitudo. Hic ubi: nunc dicit. quantum in castello defendēdo ualuerit: quod ceteris fugientibus solus ipse perficit. tū uerbis tum re ipsa aliorum animos excitans. Tuta fugā. i. loca tuta ad fugiendum. Abegit: ipulit uos s. ut fugerētis. Impius. ab impietate erga ducem uestrum proficiscitur: non quasi parentem uult colli a militibus suis duces sed nunc cum fugerent immemores illius factos dicit. Et cūctis ignotus: nollū nun quam in bello quod cū Ca. gesseritis pauorem aliquem ante hac ostendistis. Armis. i. bellis. Ofamuli turpes inuichitur in eos quasi ignaues & sine causa fugientes. Seruum pecus. i. qui feruilibus pecudib̄ comparari potestis. Datis terga. i. antequam uulnera acceperit is in fugā conuersi estis. Cumulo uos. i. an potestis uos fugere turpiter: ut nolitis potius inter frage Ca. iacere: q̄ turpi fuga uitam querere. Viro rum. i. Ca. q. d. satius est mori fortiter q̄ turpiter uiuere. Bustis. i. ad sepulchra: ut postquam pugna desierit uos qui inter ceteros fortiter occisi fueritis: etiam ad rogum a uestris foetis quarāminī. Non ita fat stem. nomine inquit ira uos saltem accendit si non pietas. Et cūctis: ex omnibus custodiētibz Ca. ca stella. Flecti. q̄ uos ceteris inferiores uirtute putarent. Non paruo sanguine: i. uos fugere uultis retinere nō potero. sed ego solus efficiam ne uictoria ista pō. inuēnta cedat. Jerit: trāsierit. Peterē: feli. uim. uellem ut me pugnāntem uideret Ca. & ante oculos eius praclara hac faeinora ederem: dum mihi felicitate mori uideret si pro ipso fortiter dimicās ante oculos eius oppeterem. Felicitior. q̄ si abescent: Laudā terquia inuictus pō. uirtutem meam probabit. Constringite. s. uos hostes. Pectoris incur. s. i. resistere pectori meo. Iugulis. i. meis. Iam longinqua pul. iam puluis qui exercitus est in hoc tumultu peruenit ad oculos Ca. simul etiā fragor auditus est. Vicimus o loci. ne dubitatis si possimus hoc castellum tenere:

quodad Ca. ueniet: morientibus nobis uictoria Ca. consequetur. Vēdicet artes. scilicet defendēdo munimenta. Mouit tantum uox. nō ita. accenduntē tubarū clāgore ad pugnā animi militū. sicut nō oratio ne scuar: accensū sunt. Primo cantu. idest primo belli signo. Scituri iuuenes. idest ueniunt spūriti uirtutem scuar: & cognitari an uirtus numero inferior & loco plus aliquid praestare possit q̄ fortiter mori uidelicet q̄ unus uineeret uniuersum pō. exercitum. Loco. quia superiores erant pō. ipse uero inferior. Ille ruenti. scilicet aggeri consilitebat. quasi ferum sustentaturus. Conflitit firmatur. Primumq̄ cadauera: cadaueribus pro telis utebatur in hostes: & sic eos obruebat. Plenis: subaudi de.

CSVLP. Euoluit. i. hostes imittit. Obruit corporibus: interimit ictibus cadauerum. Uitorum: uitorum: omnis materia erat ei telū. Virg. rimant telū ira facit. Moles: saxa. Sequi: corpus suum qd uidebatur uelle in hostes imittere. Sude. palo. Conto: pertica. Detrudit pectora cōtraria. repellit cōtra uicētes milite. Māus: ascēdētū. Obterit: fragit. Dissipat: dissipat. Cōpage fragili: galea uel calaside debili. Ardētibus oculis. in quos telū ignitū imiserat. Ut primū. postquam cadauerū cumulus est muro aequatus in medios hostes se le immisit. Cumulo: cōgerie cadauerū. Solo. solū intelligit strue illā & locū. uel ipsos sustentabat. est enim solū omne quod aliquid sustinet. Quā p̄ summa: q̄ pardus celeritate sua p̄ uenabulorum acie saltat in ter uētores: est autē p̄dus leōi similitudinis nisi quod iudis caret. Cōpressus: obfessus. Vallatus: circumdatus. Cuneos: multitudines pedūtū q̄ iuncta cū acie primo angustiores dein de latiores procedunt. Omni bello: toto qui in eum pugnabat exercitu. Quē respicit: solo enim aspectu perirebat & teritū feriebat. Muero hebes: ensis obtusus. Non as p̄ sanguine: non obitus cruore: qui crebris ictibus excuciabat. Perdidit opus. amisit uulnerandi officium. Fragit sine: interpretatio est. Tota moles: acies pugnātū. Nulla manus fuit. non certa: oēs uel ipm uel secutū feriebat. Nouū. par. inauditum certamē: qd in unū pugnant inueneri. Bellum: uniuersas pō. copias. Vmbo: clypeus. Fragmēta: frustra quā ipsū caput uexabant & uulnerabant. Cōpressa: restricta. Nec quidq̄ nudis uitalibus obstat. nihil prohibet quo nimis feriat in uitalibus hoc est i locis i q̄bus est uita: summa: ut in praecordis femore iugulo cerebro post aurem & musculis quibz. Nec obstat: inermis: iā erat tātummodo haec corpori & seuto affixa: ipm defendebant.

COMNIBO. Corporibus. s. iudorū. Tota ruina. s. murorū erār pro telis scuar. R obora. ligna mūt mēti. Moles: saxa. Hostis se ipse mirat: nā sepe simulabat se uelle seipitē dare: & itera illi pedē referē bāt. Sude: p̄ fudibus fudes p̄rie dicit palus acutus & sustus ut durior sit. Conto: hastili. Amputat: scidit ense manū eorūq̄ ascēdere uellēt aggerē. Caput obterit: saxis. Fragili cōpage. i. fragili galea: iū ctura. Ut primū cumulo: similitudo: sic scuar pugnabat cū hostes sicut pardus ubi uulnera acceperit saeuo ori soler. Cumulo crescētē: cū iā tor casti eēt ex hostibus. & er corporibus & turribz cōicerat i hostes ut cumulo fecisset aequale munimentis. tūc ille trāsiliuit agili saltu nō aliter q̄ pardus solet p̄ media arma & uenatores trāsiliere. Arma. s. hostiū. Rapi. rapit trahit. Tūc densos: & cū trāsiliuisset cū summa omni nū admiratiōe uallū & cadauera q̄ re gessisset supra uires humanas admirari sunt omnes & q̄cūq̄ toruo uultu cōpessisset illi pauore iuuebatur. Cōpressus: coarctat undiq̄. Omni bello: omni exercitu rē p̄ p̄sona posuit. Inter cuneos: iter ordines & manipulos pō. Vicit quē respicit. ga hostes oculos ei sufficit nē nō poterat. Itaq̄ hebes. iā ensis scuarū cruetat. lubricus factus erat: ita ut hostē uulnerat nō posset & obfusus erat crebro ictu. adeo ut hostē nō uulneraret: sed nimia uicōstrigeret. Hebes obtusus nimio & crebro ictu. Crasso san. ga lubricus erat. Ensis opus: ga opus ensis ē ut idicat. nūc at mēbra fragebat. Illū toto sinit moles. i. in cū totus exercitū cōfusus erat. Incerta manū. i. oēs milites uulnerarū: ita tū ut uulner ad uitalia nō puniret. Parq̄ nonā fortuna: par sp̄ de duobus dicit. sicuti hoc loco p̄ uno uniuersum exercitū pō. ponit p̄ altero solū scuar. Cōcurrere: manū cōserere. Vmbo. clypeus: umbo autē p̄ priē media pars clypei eminētor. Er galea fragmēta: galea tor ictibus p̄culsa erat galea. ut fracta i ipsis teporibus impremeret. Perurūt: exulcerat. Nec q̄cūq̄ dēst: inq̄r haec corpori scuar: ista: ista: ista: uita

insidit

Pardus

ny102

Sudes

Par de
duobus
semper
Vmbo

lia precipue tanquam sylua protegebant. Nudissiam detectis vitalibus.

SVLPI. Quid nunc irratio in pō. cū laude sca-
ua. Ictus: percussiones q̄ nunq̄ scauā interimerit.
Phalarica: gen^o teli missile quo usū ex phalis id
est ex turibus & editis locis est autē in modū hastæ
ualido ferro præxia intra tuba cuius hastile Sulphu
re refina bitumine & stuppis conuoluit infuso oleo
q̄ incendiariū uocant. & e balista emittitur. Vi
brata neruis tortilibus: emissa funibus q̄ sicut ex ca
pillo maxime muliebri. uel eneruis qbus tēditur ba
līsta ut docet Victrunius. Pondera muralia: saxa in
gētia. Aries trabs ferrata. Balīsta. tormētū quo
saxa emittunt & hastæ. Limine portæ: e munitiōi
bus quas egredi uultis. Stat murus: stat pro muro
qui nō facile dirui possit. Crediti: comitū & fidere
clypeo ipsū abiecti: ut sinistra etiā possit hostē fer
re. Vacasse: nō exercere. Aut uixisse: statuerat
enim illie p̄ Cæ. mori. Solus obit: hoc ē sērit & pa
tiē tor uulnera quot innumeri bellantes pari iserēq̄
postēt. Siluā: multa tela. Fessis gradib⁹ aguido
corpore. In quē cadati: quom sele imitat. Par
mōstris pelagi: par cetis hoc ē ingentibus piscibus
in quorū tergis fructus & arborēs oriuntur: emittē
enim supra mare in formā scopolorū. Libyce sic:
scauā cōparat elephāto. Ab armis dēsis: a multis
uēatoribus. Missile: teli. Tergo squalēti: corio
duo & squalido. Harētes: affixas. Cūte mota co
rio cōcūllo & tūfacto. Citra erurore: & tela ad sā
guinē nō puenient sed collo & eori fordi inherēt
Tor facta: tot uulneribus unū piete nō potest.
Dictea: dū acriter pugnat e oculum sagitta lauti⁹
hastam perferit. Inde pō. centurionem sibi notum sic est allocutus. Salua tibi similem salua amicū:
ac curatores mihi adhibe. Ad hęc uerba cum duo accurrerēt unum occidit & alterius humerum ense
deiecit: ut tradit Appianus. Dictea: cretēsis. Gortynis arundo: sagitta cretēsis a gortina oppido in
creta ubi calami nascuntur sagittis aptissimi. Certior omni uoto: quæ felici successu ultra desiderium
emittentis cum percussit. In lacuum orbem oculi: periphrasis oculum lacuum.

Phalari
ca

Balīsta

gortyn

Cæte

Elephā
res
Lu ca
des
Boues

Quid nunc uesani iaculis: leuibulq; sagittis
Perditus harsuros nunq̄ uitalibus ictus?
Hunc aut tortilibus uibrata phalarica neruis
Obruat: aut uasti muralia pondera saxi.
Hunc aries ferro: balīstaq; limine portæ
Promoueat: stat nō fragilis pro caesare mur⁹
Pompeiuq; tenet: iā pectora non tegit armis:
Ac ueritus credi clypeo: leuaq; uacasse:
Aut culpa uixisse sua: tot uulnera belli
Solut obit: densamq; serens in pectore syluā
lam gradibus fessis: in quē cadat eligit hostē
Par pelagi monstris. libycae sic belua terræ
Getulus densis elephas oppressus ab armis
Omne repercussum squalenti missile tergo
Fragit: & haerētes mota cute discit hastas.
Viscera tuta latent penitus: citraq; cruorem
Confixæ stant tela ferae. tot facta sagittis:
Tot iaculis: unā nō explent uulnera mortem.
Dictea procal ecce manu gortynis arundo
Tenditur in scauam: quæ uoto certior omni
In caput: atq; oculi lacuū descendit in orbem.

& aspo tergo. Mōta cute: q̄ cū se excuserit eiecit tela leuiter fixa. Viscera: uitalia mēbra. Citraq; eruo
re: i. nō dū pueniētia ad cruore. Scātere: cta sūt. Nō explēt. i. multa uulnera nō sufficiunt ad unius mor
te. Deēta: pul & cū ita staret imobilis ecce fatigato quā speculari locū armis nudū sagittā direxit: &
oculum cuspidē traiecit. Gortynis harūdo: sagitta gortynēsis: coryna ciuitate Cretæ: de q; Vir. Perdu
cār aliq̄ stabula ad corynā uacæ. Dictea. i. cretēsis: nā Deē mōs ē Cretēsis. ut refert Strā. cōstat at̄ Cretē
sēs sagittandi fuisse pirissimos: Nā ut inquit Solinus Creta prima remis ac sagittis potuit. priā litteris iu
ra iūxit pyrricho reptore equestres turmas: prima docuit lasciuas uertigēs iplicare: ex q̄ diuicipla bellica
reī usū datus: ideo per excellentiam dixit gortynis. Certior oī uoto: quā p̄ effectū q̄ spabat sagittator.

Dicte
Creta

Panno
nia

Ille moras ferri neruorum: & uincla rūpit:
Affixam uellens oculo pendente sagittam
Intrepidus: telumq; suo cum lumine calcat.
Pannonis haud aliter post ictum sauior ursa.
Quā uiaculū parua libys amantauit habena:
Se rotat in uulnus: telumq; irata receptum
Impetit: & secum fugientem circuit hastam.
Perdiderat uultū rabies: stetit hembre crueto
In formis facies: latus fragor æthera pulsat
Victorum: maiora uiris e sanguine paruo
Gaudia nō faceret cōspectū i caesare uulnus.
Ille tegens alta suppressum mente furorē
Mitis: & a uultu penitus uirtute remota:
Parcite: ait: oīnes: procul hinc auertite ferrū:
Collatura meā nil sunt iam uulnera mortis:
Noneget ingests sed uulsi pectore telis:
Tollite: & in magni iuuentem ponite castris.
Hoc uestro prætate dūci. sic scaua relictū
Cæsaris exeniplum potiusq; mortis honesta:
Credidit infelix simulatis uocibus aulus:
Nec uidit recto gladiū mucrone tenentem
Membræq; captiui pariter laturus: & arma
Fulmineum mediis excipit saucibus ense.

SVLPI. Ille rūpit: hoc ē Scaua eū oculo ferrum
educit. Alii tradunt eū hastā p̄fegisse. Vincula:
Neruosas radices qbus oculis cōtinet. Calcat: pe
dibus p̄mit. Pannonis haud aliter: Non secus inqt̄
ursa telum pro uulnerata ē appetit. Pannonis: Pan
nonia regio terminatur noricis Danubio Illirico &
dalmalis. Libys: uenator libycus. Amentauit: ie
cit ex Amēto: hoc est ligula quæ telo inectit. Habena: amēto. Impedit: inuadit. Receptum: quo
uulnerata ē. Circuit: circuēdo conat̄ apprehēdere
Fugietē secū: q̄ secū conuertit: uel quam fugiens
feret. Perdiderat uultū: ira & acrimonia i uultu nō
nocebat: nam uulso oculo cruētaq; facie terrorem
hosti minus inuectat. Cruento: hembre: fluxu
sanguinis. Latus fragor: Cōclamare pōpeiani
ubi scauā uulneratum uiderit nō aliter q̄ si caesare
uulnerasset. Furorē: irā. Et a uultu: compoſiue
n. uultum ad misericordiam commouendam. Col
latura meā: ad meam mortem nō opus est uulneri
bus sed fat erit e uulneribus tela educere ut sanguis
emanet. Sit scaua relicti: effieit ut uideat potius
caesarem reliquisse quam cum gloria pro eo perisse.
Honestā: laudatā. Recto mucrone: i. rēta cuspi
de: Membræq; captiue: q̄ sublimē portare tentaret.
OMNIBO. Ille uibi sensit se uulneratum extraxit
sagittam cum oculo & terræ impactam pedibus cal
cauit. Moras &: pro. i. sic enim exhegetis. Vin
cula neruorum: quæ cuspidem sagittæ retinebant: sed
neruos oculi radices appellat: quia neruis quibusdam
q̄ radicebus stabiliti sunt: iō dicit fuisse moras telo
rū. Pannonis haud aliter: nō aliter telū euulsi e
oculo q̄ ursa Libyca q̄ ubi sagittam in corpore acce
perit tetat ipsam dentibus euellere. Pannonis: Pan
nonia (ut inqt̄ Solinus) regio p̄cedit in noticiū usq; agrū: deide Mœsiæ cōiungit: in ea scauū urbi nascunt:
sed ponit speciem pro genere. Libys: idest uirgo libyca uenatrix. sic Vir. dicit consuetudinem eē libyca
rum uirginum agitare feras: ut Virginibus tyris mōs est gestare pharetrā uel libys. idest uenator libycus
est enim hic libys generis masculini. Martialis: Et libys in longo puluere sudet eques. Amētauit: iacula
ta est: & contorsit. Habena: sed pprie amētum dicitur lorum: quo dignitati iaculātis immisit uā hemētio
rem ictum inferunt: unde uerbum est amentare. Impetit: inuadit scilicet dētibus. Secum fugietē: quā dū
se mouet: mouet & sagitta. Perdiderat uultum rabies: postq̄ cum oculo sagittā euulsi adco efferat? erat
scaua ut iā uultū omnino mutauerit. Perdiderat: i. amauerat. Hembre crueto: quæ euulso oculo sanguis
in faciem effulus est. Latus Fragor: clamorem inquit sustulere Pompeiani eximantes nunc demū scauā
laxiferum uulnus accepisse. Maiora uiris: non maius gaudium habere Pompeiani: cum uiderit sangui
nem ex oculo uulnerati scauæ exit: quam si sanguinem uiderent ex corpore Cæsaris. Sanguie paruo:
idest unius militis. Ille tegens alta: cum propemodum deficere uideretur scaua simulauit lassitudinem:
& q̄ uultu mitior factus ita allocutus est hostes: Parcite mihi: iam uobis cedenti nō opus est tela in corp⁹
mē cōtorquerē: nā satis erit ad mortē si fixa corpori tela euulseritis: cū his enim omnis sanguis exibat: &
uita mea discederet ante: obsecro ut me afferatis in exercitū uestrum: ex exemplum omnibus potius sim
Pompeianæ partis comprobata: q̄ honesta mortis: hæc cum dixisset quidam Aulus demēs credi dicit ita es
se & accepit ad scauam: & medium complexus armis omnib⁹ credebatur se posse illum in castra Pōpeii sub
leuare: sed nō prouidit mucronem: quem ille rectum habebat: quoad iugulum eius transiit: & ipso occi
sore erat inquit quicunq; scauam uictum putabit. Alta: idest profunda: Virgilius. Premit altum sorde
dolorem. Virtute remota: idest uilitate: quia non iam sicuti uir fortis & robustus: sed mitior factus erat.
Parcite. i. tela in meum corpus conicere. Hic a corpore meo. Iam uulnera. q. d. satis uulnerum est.

Panno
nia

Libys

illud Pompeius: & late agros tenebat: noua etiam castra posuerat & summa quiete campos pompeii tenebat exercitus. Impulsus: euerfos. Presso: compresso: quia iam puluis in unum compactus erat: significat enim multo ante euerfos fuisse muros. Frigiditas in cinerem soluta. Accendit pax ipsa: indignatus est Caesar qd iam hostibus tuto capere somnum liceret.

CSVLPLI. Vel in clades: et in certa morte. Gaudia Pompeianorum ex uictoria. Misax torquato: qd pfectus Pompeii castellum expugnatum feruabat. Ruitum perit facit. Qui caesaris arma: qd caesare uiso intra murum iteriore suum metu retraxit. Haud uidit se gnios: non minus diligenter psequitur: liptote. Quam naua. Navigator ad circem in mari tyrrhenico cum primum tempestas inuadit uela demittit. Muro breuiore: Caesar hoc loco geminum aggere fecerat. Torquatus in interiorē se se recepat ut fortior esset. dēsioreq; milites Caesariani haberet uero p exteriorē rē occupauerant aduentante pōpeio q suis opem ferebat pra metu fugā arripentes in arma icidebāt. Potuisset hoc loco Pōpeius debellare: sed cū non instaret caesar negauit eum uincere scire ut Suetonius ait. In hostē contra caesarē q erat intra primum uallē: & in medio hostiū. Intra enim Torquatus extra Pōpeius erat. Non sic actus. Non aliter me tuit Caesar aduentum pōpeii q solent Ca. menses metueret: quā aetna flāma emittit: p montēq; spargit. Enceladum: ignem qui gigas spirat enceladus qui esse fert sub aetna. Eggerit: uacat. Aetna torrens flāma aetna fluens & estuans. Desiuit: discurrit in cāpos. Victus: terribus aduētū pōpeii. An acie ante q manū cū hoste adueniēte cōfereret: & ipsum uideret. Cacci: quia qui timet qd sint acturi non p uidēt. Ruit in fata: in mortē incius qd ageret se praecipitat. Totus cruor: potuit hic fieri ois cae des: futura ita ut pax sequerēt. Dux: pompeius re pressit milites ne caesarianos psequerent. Felix exclamatio cum cōmiseratione. Scylla. Histrā poeta cōfundit nisi per Scyllam aut pompeii ipsum aut quempiā pompeianū accipiamus. Sed pfecto non seruato tēpore & loco. P. Syllā qui sub Caesare militabat demōstrat. de quo i plio supiori ubi perit Scaxua sic ait Caesat. Interim certior factus. P. Sylla quē descendēs castris praefecerat Caesar auxilio cohorti uenit cū legionibus duabus cuius aduentu facile sunt repulsi pompeiani. neq; uero conspectum aut imperum nostrorū tulerūt: primisq; deiectis reliquos se uerterūt & loco cefferūt: Sed insequētes nostros ne lōgius psequerent sylla reuocauit ac pleriq; existimāt si acius inseq; uoluisset: bellū eo die potuisset finire. Tibi ad tuā utilitatē & nō ad caesaris ut uinceret Sylla potuit. Summa scelerum: maximum inter scelera tua uidelicet quod pium generum oppugnaris.

COMNIBO. Ire in clades. i. ruere in apta discrimina. Torquato ruit: legato Pōpeii: qui in frōte castroru cōstitit cum legione una. Qui ca. armati deest q segnior nō fuit ad puidendū caesaris imperiū: qd solet esse naua: qd tyrrhenū mare uentorū tempestatibus tollit. Subdixit: coraxit oia uela: qd cū nimio iuuante rit. nullū est mai' remediū. Circae: pellae: tyrrhenae tēpestati. Circae oppidū i cāpania fuit (ut inq; Solinus) Caius Geli' Aetna: tres filias dicit: Angiciam: Medea. Ciren. angicia uicina iucino occupauisset: ubiq; salubri scientia aduerfus morbos resistētē deā habitā: Medea a Iasone Buthrotū sepultā: filiaq; matris ipe rasse. Ciren circeos infedisse mōtes carminū maleficiis uarias imaginum facies mētientē hanc etiā ueniētē cū finire poetā: qd illos qd appellaret ad lit' suū in uaria feratū genera ueniētē cōuertet. Agmīaq; i terius: & relictis maioribus castris se recepit in iteriora: nā gemino uallo castra circū dederat relicto ergo exteriori uallo se recepit ad iterius ob hanc cām qd facilius breuiora castra defendere poterat q latiora. Ar mararmatos milites. Dēsus. i. ualidius. Corona. i. ambiru castrorū: qd in corona modū cōstitierant ppul sanes hostē ex oi pre. Trāserat primis uallē relicta a Pōpeianis ipetu suo Caes. cū exercitu trāsiit. Cū sup e totis: sed Pōpeius qd ide haud pcul castra noua posuerat legiōes a mediis castris subdixit: & repere suis subsidio affuit. Milites uero Caes. qd iā tēpōrat prioris ualli munimēta cū fugere uellent & timerēt. infāte exercitū pōpeianū i hostes dū fugeret reuēbāt: siue exteri' fugere uellerēt: circūdati erāt a Pōpeio: si uero ierit us in torqū icidebāt. uñ i medio ps militū captā ē. Suetonius dicit nō istāte Pō. Caes. negasse eū uicere seire sed dieū hoc eē sem pietate Pō. qd suis ciuibus parcere uolebat: i q snia ēt Lucanus ur esse. Nō sic actus: dicit nō minore ipetu iuassisse Pōpeii. Caesarem q maioris uallo iclusus erat: qd iolud uicere uideret flāma ex mōre aetna emissa. nec minore terrore pculsus eē Caes. milites q illi terrenē emissis flāmarū apicibus ex aetna

circu
mut
audq

Encela
dus

Circei
Acetia
Medea
Circe

qui saepe regionē illā uniuersam deuastare uerū: nā Gatinēsiū colles altō exēdit cinerē q aliqui illos magno afficiens mōre: posterioribus annis magnū terris attulit bñficiū. qdpe tā lata reddidit illis uincta & singulari bonitate fructuosa: ut reliq; nulla uini nobilitate eis cōparabilis exsistat: ita refert Strabo. Habitā t. popul' sicul'. In uallibus aetnae. i. sub radicibus mōtis aetnae. Encelad' unus ex gigantibus. qd auri sūt bellum inferre ioui: quē uictū sub mōte aetna posuisset fertur iuppiter: cū nimio pōder pssus defessum lac mutare uoluerit mōs totus tremuit: & statim flāmarū igētes globos uomit: ita ut regionē illā pleriq; depo ules. Glomerato puluere. i. iminētē Pō. cū exercitu magno & imēna legione. Cacci timoris: qd caeos cōsiliū hoies facit. Hostibus occurrit: si exterius Pō. si iterius torqto. Fata ruit: dū timet fata i fata ruit uel i pacē: ēt usq; ad pacē. qd uictō Caes. deide pax fuisse. Ipse furētē: hāc sūt uerba Pōpeii: qd dixit. Parcite ciuib' uestris. Felix ac libera legū: deplorat Hic Luc. euerā libertatē Rōanā dicēs pietatē Pō peii illi nocuisse. Libera fores si sylla: si hāc uictoria occasione talis ipator cōsecr' esset: qis erat Sylla actū erat de Caes. & libertas cōseruata fuisset. Doleat heu semp. Semp inq; quotiens meminerit rōa dolebit qd Caes. cū pio genero pugnauerat: hāc causa fuit: ceclera sua caesara implere possēt. Scelerē tuog: qd cū pio genero pugnaisset: ideo scelera tua iplera sunt. Proh. tri. fa. i. deploratiōe cōsistit oñ dens multa deide mala innumera: qd clades psecutus fuisse: qd hoc loco Pō. uincere noluerit. Tristitia infelicia i fausta.

CSVLPLI. Libyae: aethiopia: aethiopia non uidisset tot cedes ad uita factas nec hispania ad mūdā: nec nilus: pōpeii fuisse cruore infectus. Cadauer: pompeii. Phario rege: Ptolemaeo rege phari insulae nili. Nec lux bar: rex numidarum. Marmaricas: Marmaridae populi sunt ad syrti maiorem usq; porrecti. Umbras poenora: aethiopia: qd sunt romani sanguinis audi. Scipio: qd dux erat exercitus & reliq; arū pharaliae. Vita: uiuētē ipsi & illius saeculi hoies. Exit' e mediis pot. phar. fat. potuit nō fieri pugna pharalia. Deserit: Caes. a pō. fugatus i thessalia le cōtū lit. Pō. iuicis suis qd eū hortabatur ut i italia reuerteretur eū est psecutus. Sed Caes. cū primū illuc puenit cōiuncto cū Domitio exercitu Gōphos oppidū expugnauit: & militibus diripiendum concessit. Inde metropolim qui primū portas clauserat exēplo Gōphoz territā in deditiōe accepit. Postea nulla thessalia ciuitas fuit qd Caes. nō pareret. ster larissios qui magnis Scipionis exercitiis tenebant Pō. uero cū primū aduenit Scipio: i ē milites adhorrat: ut parata iā uictoria pdae ac pmiog; ueline esse participes receptisq; oibus in una castra legiōibus suū cum scipione honorē partitus est. Sed: munitiones suas. Auerso: irato qd uictus fuit. Agmine lacerō: exercitu fugato & fracto. Comitēs: pōpeii. Pfiar sedes: romā. Reddā me patriae: reuertar in patriā nisi dimisso exercitu facta pace. Surgēte motu: i principio belli. Velle cōmittere acie: uoluisse fia. Dā bella relegem: mō pcul ab italia bella calamitate: qd abigā non erit mihi molestum extremas mūdi regiones adire. Seythici: i. ibi ultra scythias septentrionales. Ardentes plagas: deserta aethiopiae.

COMNIBO. Libyae clades: ubi reliqua exercitus uictus sunt cū Catone. Hispania munda: ubi uictus est. Gn. & Sextus Pompeius: sed Gn. Pompeius occisus est. Sext' aut profugit in Siciliam. Et isando polutus san. nec ēt Pom. fuisse in Nilo flumine truncatus: cuius cadauer pectū est in undas fluminis. Infando sanguine: nō Pōpeii sed sanguine ifandi Ptolemaei Patricidae Regis. Phario rege. i. Ptolemaeo rege aegypti: nā pharos insula est aegypti. Nec iuba mar. Rex iuba qd partes senatus populiq; Rō. seqbatur uictus est a Caesare in Africa: nā iuba & petreius (ut refert Appianus) pceptis his qd gesta fuerāt a caesare cū nec fugā aut salutē ulterius sperare possent. In edia uulneribus: se adiuuicē tādē cōsecere. Nudus. insepultus. Mar. ha. marmaria ē ps Libyae. Placasset umbras poenora: nā mōrs huius Scipio: qd ab illo supiore delecterat uita est qd placare umbras poenora: qd eocū fuerāt a maioribus suis: publius. n. scipio q bello in Libya gesto cōtra Caesare cōstituit iperator fuit: Appiano autē hunc hunc hunc in mari agēs hostibus nautibus a casu obuius peregre gregie se gessit donec superata eius classe seipsum interemit & cū hostes ppius sup uenissent: interro garent q ubi esset iperator. ipse respōdit: iperator bñ se habet. Caruisset uita: aetas nostra nō caruisset catone: qd postq; uidit pmissas esse. Pōpeii ptes supēe reipū. noluit: sed ipse sibi mortē in uicta cōsistit: uñ uictis est appellatus: nā Cato ac Scipio: ut refert Plutarchus post pharsalicā pugna in libyā

Ptoles
meus
Pharos
Marmari
rici

Gome
phos

Iuba

Phædo
nem pri
mū pes
cuniam
cōflasse

Laurus

Sextus
Pōp.F.

Crassa

Colum
ba: fati
dicæ

Delos
unde

Apollo delphicus: ut ostendit Vitruvius de architectura. Percussit percuti iussit. Calidæ massæ, calidi æris. In formâ: nûmorū. Fudit & argenti optimæ & plurimæ erunt. Verū (ut igit Strabo) apud Eli de phedō origine decim' a Temeno omnium ætatis suæ Porcissimus: nûmū tū aureū tum argenti signa rē docuit. Impegit. Impulit. In armam pecunia est causa bellorū. Hinc: ex thessalia nat' ē phyon serpens ille ingens q̄ perlequebat Latonā cū gravidā esset ne ab ulla terra suscipere: tandem suscepra est ad insulam delon qd cū tenuisset Apollo illum sagittis suis interfecit. hic vel hæc serpens dicitur. Cytherea fluxit in antra: quia deinde pelle phytomis tripodas suos texit Apollo. Unde: quia propter quam rem hinc est q̄ laurus in thessalia natæ deferunt ad pythiū idest ad delphicū Apollinē: qui pythius a phytone serpente a se occiso est dictus. Laurus. arbor consecrata Apolini q̄ daphnē uirginem amavit. quæ conuersa in laurū. Impius hinc prolē: nati sunt hic alcei filii cæcus & ephialtes qui in singulas ebdomadas nouem digitos crescebant: unde magnitudine sua conati sunt cum gigantibus occupare cælum detruso loue. Inferuit prope: qui a montes cumulabant ut sibi gradus facerent in cælum.

CVLPL. Hac tellure Thessalia. Damna fati deputata & omnia scelera uoluntate deorum. Mens præfaga belli q̄q̄ enim futurā cedē p̄diu uabat. Palā est. manifestū est ex omnium opinione. Degeneres: ibelles timidi uiles. Versant' peio naco: cogitāt miserofore. Ad dubios: pauci iquit aio fortiori bene spabant. Robore firmitate animi. Casus: uictus belle incertus. Sextus pō. filius us. Turbe ferti: iter pulissimos. Qui mox: sex r' pō. cū fuga euagisset exclamē mūdāna diu latuit Augustiq; Cæ. tēporib' scilicet & Sardiniam occu' p̄auit & cum augusto filio maritimo certauit uictus q̄ in asiam fuit. Grassatus in undis scyllæ: q̄ plia in mari siculo cōcitat. Grassari: enim est seuire facer. Pyrata: p̄do. Polluit triūphos æquoreos. maculauit triumphum patris de pyratīs cilicibus. Prænosceres: ad prænoscedum. Curfus fati: uentura. Aeger sollicitus quibusque futuris. Non tripodas deli non oraculum apollinis qui indelo isula colitur. Antra pythia: cyrtheum oraculum ubi est corium pythonis. Quid Dodo: na sonet: quid respondeat iuppiter qui colitur in silua dodonea qui est in epiro: ubi ex quercu comilumba respondet. Altrix primis frugibus primi enim homines glande nutriti sunt. Quis no: ster fibra: non consulat aufpices non augures: non qui pyromantiam exerceant & a fulminibus diuinant non qui p̄dissentur astrologiam.

COMNIBO. Agitat: commouet. Damna: abominabili. Præfaga: diuinatrix futuri belli. Palam manifestū est omnibus. Degeneres trepidat' animi: cū in thessalia sicuti dicit' est pō. & Cæ. castra posuit sent: oēs mētes conceperant futurū bellū nec q̄sq̄ erat qui nō diuinaret ea loca diis uolētibus electa esse: ubi belli ciuiliis curor funderet. quē tot mōstra p̄dixerant cū timeret' igit' oēs pauci uero speraret. iter reli turū turbā metuerūt. sextus quoq; pō. magnus pō. filius nimio timore cōpulsus cōstituit p̄ Necromātiā suā tū rei euetū pergere & locus forte suffragabat ei nā in thessalia pitæ uenefidæ fuerūt: q̄ cæteris hac arte p̄stabat una ex his elegit q̄ cæteris pitior eē uidebat: & ex ea futurū belli euetū seire uoluit. Versant' maiorā: nā q̄ natura timidi sunt: sp̄ maiora sibi p̄ponūt. Præfupto robo. p̄sūpta fortitudine & uirtute. Spē q̄ metū. q̄ tū metuebāt quātū sp̄bat. Qui mox: idign' q̄ppe fuit tali parēte ga quos pater mari expulit hos impante Augusto imitat' est sext' nā capta scyllia fact' est pyrata post mortē patris. Mox: dein de seilicet impante Augusto Crassatus in undis scyllæ: idest cū per undas scyllas seuiret q̄ ibi monstrum manū est scylla. Aquoreos triumphos: quia de pyratīs triumphauit pater pō. quos omnes duorū mensiū spacio expulserat e mari. Stimulante metu: idest si præscire futura uolebat saltē cōflasse Apollinē uel aliquid deorū. sed eligit sibi ueneficā quæ Necromātiā arte futura prædiceret. Curfus: idest scire & dispositionē fati. Impatiensq; moræ: quia tempus præoccupare uolebat. Venturis aeger: idest me tuens sine modo futura. Nō tripodas deli: idest Apollinem qui responsa dabat in dello: unde delius est appellatus. nam Δελος significat manifestū eo q̄ ibi certiora daret responsa. Pythia antra in cyrthea mōte Boetia: ubi pythia uates hausto diuinationis spiritu dei responsa referebat. & carmine & oratione solu ra ut referebat. Str. Nec quæsiit' liber: nec consulit columbas louis in dodona sylua est Epyrit: quæ alio nomine cahonia dicitur in cuius sylua: arboribus columbæ insidentes responsa petentibus dabat. Primis frugibus idest glandibus: quæ ex hac sylua multæ legebantur. Altrix: abudans glādibus. Ore louis dodona sonet. nā colūbæ responsa dabant tanq̄ si ex ore iouis darent. Quis noscere fibra: nam haru'

Hac ubi damnata fati tellure locarunt
Castra duces: cūctos belli præfaga futuri
Mens agitat: sūmiq; graue discriminis horam
Aduentare palam est: p̄p̄tiam iam fata moueri
Degeneres trepidat' animi: peioraq; uersant.
Ad dubios pauci præsumpto robore casus:
Spēq; metūq; ferunt: turbæ sed mistus inert
Sextus erat: magno proles indigna parente:
Qui mox scyllæ exul crassatus in undis
Polluit æquoreos siculus pyrata triumphos:
Qui stimulante metu: fati p̄noscere curfus:
Impatiensq; moræ: uenturisq; omnibus aeger:
Non tripodas deli: non pythia consulit antra:
Nec quæsiit' libet primis quid frugibus altrix
Ore iouis dodona sonet: quis noscere fibra
Fata queat: quis prodat auesq; fulgura cœli
Seruet: & asyria scrutetur sidera cura:

pices intestinis uictimag' futura prænoscent. Quis p̄dat aues: intelligat aues & intellectas manifestet aufpices ab aspiciendis auib' dicit' sunt quæq; alia præpetes dicunt' quæ uolatu alie oscines quæ cantu su turæ prænuunciant. Fulgura cœli. idest coniecturas portentoz quærit nec astronomiā cuius artis Assyrii inuentores fuere siue atlas libyæ filius: aut ægyptii. ut inquit plinius.

Aut siquid tacitum sed fas erat ille supernis
Detestanda deis fæuorū arcana magorum
Nouerat: & tristes sacris feralibus aras:
Umbrarum: ditiq; fidem: miserocq; liquebat
Scire parū superos: uanum fæuūq; furorē
Aduuat ipse locus: uicināq; mœnia castris
Aemonidum: ficti quas nulla licentia monstri
Trāsierat: quarū quicquid nō creditur ars est.
Thessalia quin etiam tellus: herbasq; nocētes
Rupibus ingenuit: sensuraq; laxa canentes
Arcanum ferale magos. ibi plurima surgunt
Vim factura deis: & terris hospita colchis.
Legit in æmoniis: quas nō aduexerat: herbas.
Impia tot populis: tot surdas gentibus aures
Calicolum: diræ conuertunt carmina gentis.
Vna per æthereos exit uox illa recessus:
Verbaq; ad inuitum perfert cogētia numen:
Quod non cura poli: cœliq; uolubilis unquā
Auocat: ifandum tetigit quū sidera murmur
Tūc babilon per seæ licet: secretaq; memphis

lōci & ægyptii conē deos suis carminib' retier nō p̄nt: quæ thessalia sūr potiores. Per seæ cui p̄sa: p̄fuerit. COMNIBO. Aut si quid tacitū. aut non q̄rit alias artes arcanas quæ hominibus conueniant. Sed fas erat: idest non querit quæ licent hominibus quæ negata sunt. Tacitum. s. ad uisum. Detestanda: a deo. n. inuisa erat necromantia. i. diuination. quæ fit per cadauera mortuorum. ut etiam gētilis illam abhorrerent: sed alio genere utebantur geomantia: idest diuinatione quæ fit signis in puluere fixis: hydromantia de aquam pyromantia per ignem. Ille supernis: sed nihil cognitum erat sexto. nisi arcana magorū. Detestanda: abominanda idest magicam artem quam superi abominabantur. unde & ipsa uenefica iuita hac se facere consuebat. Liquebat: idest manifestum erat. Scire parum superos. nō nouerat deos scire futura melius quā inferos. Vanum: mendacem. Hæmonidum: thessaliorū mulierum. Ficti quas nol la licentia monstri. i. quæ mulieres omnia facta monstra nouerant: quia omnia ficta. uera uidentur tamen non sunt. Quantum quicquid lactantius horum demonum reprobat præstigia dicens. Magorum omnis ac potentia diuinandi horum aspiratione constantia quibus uocati dæmones p̄stigiis agebantur credi nō potest. ut non uideantur: quæ sunt & uideri se putent quæ non sunt: hi etiam geniorum nomen assumunt sed enim dæmones latino sermone interpretantur. hos etiam penetratilibus confecerant. qui quoniā spiritus tu nes sunt & incomprehensibiles insinuant se corporibus hominum & inde uisceribus operari ualitudinē uitiant idest morbos citant: somniis animos terrent mentes periculis quatunt: ut his morbis homines cogantur ad eorum auxilia confugere: & tunc prodesse dicunt cum nocere desint. Ars est: uidelicet miracula: quia pauci sunt qui miracula credunt se ad eorum quāsi sensum habent. Feralis mortale. Vbi plurima & ut uerbo uno cōplectar nascunt in thessalia mala: quæ deos ipsos cogere possunt. Vir. Carmina uel cœlo possunt deducere lunā. Hospita colchis: idest medea colcho pegrina uenerat. Quas non ad quas in colcho non inuenerat eas collegit in thessalia. Impia tot ipsa congerit deos carminib' suis se exaudiretiam si nolent. Vox: scilicet thessalia. Recessus: per conuexa & loca cœli remota. Inuitum numen. ut lunæ quia deducunt etiam e cœlo lunam. Martialis: quæ tunc thessalico lunam deducere rhombo. Murmur: idest carminum secreta: ne quis intelligat. Sydera: ut lunam quia statim offuscatur ad carmina. unde tympana & æra pullant. nam statim pateretur eclypsim luna. Iuena. Jam

Auspices
Præpetes
astrologia iuē
tores

Magi
cū uanā
esse
Nero
nē de p̄
hēdiffe

Magi

re lra mare et crescere solet: sed ipsa carminibus repellit maris undas. Impulsi thym. i. mare. Sydere. i. luna crescit huius incrementi causas diximus in primo. Littore: ga non permittit attingere litus. Terra quoque: tremor tunc facit. adeo ut coeli cocueat. Immoti poderis ex. ga poli nititur axib' diametri terra: mota igitur terra cocutitur poli: cocueit polis cocutitur & coeli. id est cogit terra a suo centro diste- dere. Immoti ponderis: quia nunq' suo pondere innixa centro moueri potest. Vergens in orbem: id est poli des q' uertunt circa orbem. Tritubauri: id est cocueit est. Tantam molis. terra magna enim moles terra est q' sua grauitate descendit in centrū. Recedit. i. a centro suo. Circū labentis olympi: efficitur ut coeli labi uideat. Omne potens animal. ut serpentes leones & tygrides carminibus thessalidum mansuescat.

SVLPI. Et pauet: mansuescit enim ipsarum carmi- ne: & depoit ira & uim nocedi. Instruit: preparat pdest. n. cis & faciūt ad inferēdā mortē. Auidā: cupida sanguinis uel rabida. Nobilis ira: solet leo non nisi in magnas feras irasci & supplicii homini non nocere. His ueneficis uel ex cantationibus. Explicat: distendit sinus & replicationes. Pruino- so frigidus: serpens. n. q' sua natura lociq' frigeat eo rum tñ carmine calefcit & repit. Viperei coeūt: serpētes dilaniata redēt i regnū corpus: nodosq' faciūt. Hianog: naturale est ut afflata a serpenti bus hoies la dant: & percā: ipsa tamē efficiūt ut ser- pentes afflatu hoium moriant. Quis labor cum ex clamatiōe ingit unde tāta uim habeat magica. La- bor: laboriosa cupidō impendi timor q' timent spernere. Comercia: cōmutatiōes & concordia.

Habuerit deos astrictos. obligauerit ad obtempe- randū. Merent: ipsa uenefica. Pietate ignora: ut alii nesciāt tā pie colere deos: & Irōia. Minis. tacitas: q's tacite in deos itendūt. Hoc iuris. hanc potestas. Impiofa: supba & cogentia deos. Cer- tū: ppiū separātū ab aliis. Qui: certus q' cogitur cogere mūdū. Illis: thessalis primū deducta tunc e coelo sidera & stella. Phoebe: serena: luna clara. Obceffa uenenis: excantata carminibus. Arsit ignibus: rubuit luce nō clara sed fumosa ut est terre ni ignis. Quā si tellus: quam si eclipsim pateret q' fit iterspositiōe terrā inter ipsam & solē. Imagine fraterna ab aspectu solis q' est eius' imago similia.

Insereret: immiseret ipsa tellus umbra. i. noctem usq' ad sidera & astra: cū nō excedat altitudinē lunā. Dephēsa: obseffa uel deffa scā uicia terrā. Pro- pior: uicinior. Labores: ut pallere & deduci. Despūet: spumas emittat q' postea urant ad ueneficia. OMNIBO. Pauet: ga timēt carmia ueneficarū ēt si sint lae uiffima animalia. Auidā tygres. f. sangui- nis cū praesertim paulo ante pepererint. Blādo: māfuro. Nobi. ira. le. nā leo de dignat' minora anima lia psequi. sed tantum taurū uel equum ferorem inuadit & si hoiem inuasit irat'. quē tā dilaniat' uelit: & il- le se terrā subiciat quasi supplex discedit ab eo & relinquit in tactū. Explicat: exredit orbis: quāuis gelli- dos. quia coluber tpe hyemis habitat in cauernis. illā uero mulieres. cū uoluerūt faciunt exire. Viperei coeunt serpētes ēt mortui reuiuiscūt. & uiuētes moriunt' carminib' illarū. Abrupto corp. nō. etiā si fa- ctus fuerit serpens in suā formā rediit. Afflata. i. spiritu ueneficarū. Cadit. i. morit'. Quis la. hic lu- hic Lucanus causas qrit eur dii ueneficis hmōi parere cogantur. multas at causas dicit cū admiratione q' dā nō. n. cōueniētiē ur ut uim tantā habeat mulieres quo possint carminibus suis ad uolūtātē suā cogere: deos quā cā est inquit ut dii usq' adeo laborent obseq' ueneficis: ut nihilominus timeant earū pcepta q' deorū cēt. Quis q' uis est. Cuius co. pacti: qua cōuentione dii inter se pepigerūt: ut huiusmodi cōuen- tionibus stare cogantur. Obstrictos. i. his mulierib'. Parere nō est: nūq' hoc necessitate faciūt dii. an uolūtātē: ut q'cūq' illae iusserint uelint & ipsi. Ignora pie. ga alienā sunt ab omni pietate. ideo hoc ipfis potissimū cōcedit religio est snia colendorū deorū. sed pietas est iustitia ergo deos: ergo ab omni pietate remota sunt. Tacitis minis. i. secretis q's scire nemo potest. Hoc iuris in oēs: hanc potestātē habent nō cō- tra deos omnes: & cōtra eum q' est deorū deus. ut uno illo eoacto necessario cogant & ceteri. Impiofa: q' ipso deos coerct. Qui mūdū ge. pte cōuētere mūdū ad uolūtātē harū mulierū postq' ipse coactus fue- rit. Mūdū. i. coelū. Illic & si. q' ita admiret iusta cā ē: & rō admiratiōis p'ia fuerūt thessalides q' stellas de coelo deduxerūt. Praecipiti. p ipsa sidera scipitia. Phoebe: se. & car. harū mulierū. nō alr' expaluit lu- na q' si pateretur eclipsim: phoebe dicitur sol hanc phoebe dicitur luna. Obseffa. opssa. Ditis. u. i. ar. q' Paluit: obsecurata ē. Arsit: ea luce q' lucere solet tūc: cū terra ē itersposita lūe & soli. Terēis. i. luce q' hēe soler: cū terra iterspōit. Fīna. i. dicit' astrologi lunā ēē corpus rotūdū i formā stellā: & lumē a sole cōci-

Erpauet amonias: & mortibus instruit artes: Has auidā tygres: & nobilis ira leonum Ore fouēt blando: gelidos his explicat orbis: Inq' pruinoso coluber distendit aruo. Viperei coeunt abrupto corpore nodi. Humanog: cadit serpens afflata ueneno. Quis labor hic supis cātus: herbasq' leqndi: Spennediq' timor: cuius comertia pacti Obstrictos habuerit deos: parere necesse est: An iuuat: ignora tantum pietate merentur: An tacitis ualuere minis: hoc iuris in omnes Est illis supos: an habēt hanc carmina certum Imperiosa deū: qui mundū cogere quicquid Cogitur ipse potest. illis & sidera primum Praecipiti deducta polo: phoebeq' serena. Non aliter diris uerborum obseffa uenenis Palluit: & nigris terrenisq' ignibus arsit. Quā si fraterna prohiberet imagine tellus. Insereret q' suas flammis caelestibus umbras. Et patitur tantos cantu deprensa labores: Donec suppositas ppior despumet i herbas.

religio
Pietas

pere & quantum a sole distat: tantū augeri uidet. cū uero luna cōtra solē ex aduerso fuerit: ipsa ueluti specu- lū solis imaginem recipit: & tūc cū plena est. plenilunū appellat: ergo si iter solē & lunā aliq' umbra terrā iter uenerit tūc luna patit' eclypsim. Prohiberet: ga nō pmittit ipsam solis imaginē reddere: hanc cā ē i- feta tellure. Flāmis Ca. uidelicet solis & lunā. Et patitur tātos postq' carmine lunā de caelo deduxe- rint: non prius praimitunt ipsam in caelum redire: q' spumas dimiserit in herbas: quibus urunt in ueneficis.

Hos scelerum ritus: hanc dirā carmina gēris Effera damnarat nimā pietatis erichtho: Inq' nouos ritus pollutam duxerat artem. Illi namq' nefas urbis summittere tecto: Aut laribus ferale caput: desertaq' busta Incolit: & tumulos expulsi obtinet umbris: Grata deis herebi: cœtus audire silentum Nolle domos stigas: arcanaq' ditis operti Non superi: non uita uetat: tenet ora profana Fœda situ macies: cœloq' ignota sereno. Terribilis stygio facies pallore grauatur Impexis onerata comis: si nimbus & atræ Sidera subducunt nubes: tunc thessala nudis Egreditur bustis: nocturnaq' fulmia captat. Semina fœcunda: segetis calcata perussit: Et non lethiferas spirando perdidit auras: Nec superos orat: nec cantu supplice numen Auxiliare uocat: nec fibras illa litantis Nouit. funereas aris imponere flammis Gaudet: & accenso rapuit q' thura sepulchro. Omne nefas superi prima iam uoce precantis Concedunt: carmēq' timent audire secundū: Viuētes animas: & adhuc sua mēbra regētes Infodit busto fatis debentibus annos Mors inuita subit: per uerfa funera pompa Rettulit a tumulis: fugere cada uera lethnm: Fumantes, iuuenum cineres: ardentiaq' ossa E mediis rapit illa rogis: ipsamq' parentes Quam tenuere: facem: nigroq' uolētia fumo Feralis fragmenta: tori: ueltesq' fluentes Colligit in cineres: & olētes membra fauillas.

essent tamen cōparatiōe sui pias nimium existimabat. Laribus: moenia urbis ingrediebāt nec subibat tecta ædiū. sed semper sub diuo pnoctabat. Deserta: busta: nam sepulchra mortuog' erat domus eius. Deis he. i. diis sferis. heribus uocabulū græcum quasi epēgenōd. i. obseurus. Cœtus au. silem. nec contemptu deorū nec metu mortis tenebatur: quo minus audiret congregationes umbrarū inferorū & inferos frequentaret: & ipsius Plutonis arcana ingreret. Supi. i. met' deorū. Cœtus: cōgregatiōes umbrarū. Teneo. p si uis scire spēm eius uultu nō tegebat i pietatē: torua facies: maclēta atra: & sglōre obita: ut facile apperet q' lis cēt: Profana: detestabilis scelerat: pfanū dr q' pcul a fano: pfanū & sacri cōtraria sunt: ut pcul ē pla- ni. Fœda situ. i. sglōre deformis. Cœloq' ignora: ga nūq' cōlueuerat pdire i aptū. sed sp in tenebris uersa bat: reuius facies lurida erat q'lis eorū q' i carcere detinēt. Terribilis: ut ipso iuitu terrorē icuteret. Impe- xis onera eo. ga ipexa: erat cōar: iō graues & capiti onerosa. Impexis: nō pexis & imūdiecia plēis. Sinim- bus: sepulchris exire solebat: cū nubilū tps cēt. Nudis bustis. i. aptis sepulchris subducit: de coelo. No- cturna q' ful. ea. i. legit' noctē illam qua caelū intonat. Semina fa. q'cūq' incedit etiam si fara fœcūda fue- rint ea pedibus huius erichthonis calcata statim atescunt Et non læ. & quāuis aer salubris sit atq' since-

Erich-
tho

Busta

Sege

Fibræ

Herēb'
unde

Litare

rus: ipsius spū inficit polū. ¶ Nō laeti: imo salubres. ¶ Nec sud: nō utī scīb? ut eōpos fati: sed ipsi diis im
 pat: & iplo suo diū parei cogunt. ¶ Fibras litā. i. nō nouit ipsa sacrificia diis grata: nā litā ē sacrificiis deū
 sibi ppitio reddere. ¶ Fibras li. i. uictimas placantes deos. ¶ Fūereas a. & si qñ sacrificabat n̄ alio utebat
 igne: q̄ eo quē ex rogis rapuerat: atq; illo icēdebat. ¶ Funereas. i. de fune rapras. ¶ Et accēso: tute pla
 care uolebat inferos: eo utebat quo an sepultura mādata corpora fuerat. ¶ Oē ne. su. Erichtho tāta: ipie
 raris erat: ut dii supi atq; inferi eā meruerent: & q̄q; illa uolebat anteq; bis peteret illi statim a dimplebāt:
 ¶ Supi: ergo multo magis iferi. ¶ Viuetes aias: & anteq; spūs a corpe exiret ipsa in sepulchris cōgerebat
 & sepeliebat. ¶ Fatis. de. an. & q̄ uicturi erāt carnie ipsius moriebant: & q̄ morituri erāt reuifcebat. ¶ Re
 tulit a tu. i. fecit mortuos reuifcere: & q̄ cadauera elata p̄secuti fuerāt ad sepulchra: & redibāt eo resulci
 rato. ¶ Pōpa. s. mortuorū. ¶ Fugere cada. le. i. mortui uitā recipe. ¶ Fumātes iuue. ci. exultātes cadauerib?
 cineres apicbat q̄bus utere i ueneficiis suis q̄ ossa semicōbusta rapiebat cū carnibus suis. ¶ Ipsamq; pa
 ga p̄pinquiores lubiiciebat facē rogo. ¶ Nigro uo. su. ga cadauera cū p̄ciosissimis uestibus: & q̄ ipsi ratio
 res fuerat comburebantur: dicit ergo q̄ fūmebat reliquias harū uestium: & partem tori: cui cadauer super
 impositum fuerat. ¶ Olenes faul. i. quae adhuc redolebant ustrinam carnium & membrorum.

¶ SVLPI. Ast ubi: si quando icidebat i sepultos i
 marmoreo tumulo ubi corpora desecant & nō cor
 rūpunt: euellebat illis oculos abrodebatq; ungues
 dēribus. ¶ Quibus: i qbus. ¶ Intimus humor: inte
 rior cadauerū succus. ¶ Ducit: educit fugit attrahit
 ut atq; ubere ducit. & ducere apricis i collibus uua
 colorē. ¶ Tabe tracta: macie & siccitate tracta uel
 tabe. i. corruptiōe medollae educita ut sit apheresis.
 ¶ Durefcit: siccatur. ¶ Deseuit: ualde seuit & rapit
 ¶ Orbes gelatos: oculos sanguine cōstrictos. ¶ Ex
 cremēta: unguū purgāmēta q̄ i mortuo crescut ut
 capilli. ¶ Ore: dentes. ¶ Laqueū: ualde seuit & rapit
 ¶ Orbes gelatos: oculos sanguine cōstrictos. ¶ Ex
 cremēta: unguū purgāmēta q̄ i mortuo crescut ut
 capilli. ¶ Ore: dentes. ¶ Laqueū: ualde seuit & rapit
 ¶ Orbes gelatos: oculos sanguine cōstrictos. ¶ Ex
 cremēta: unguū purgāmēta q̄ i mortuo crescut ut
 capilli. ¶ Ore: dentes. ¶ Laqueū: ualde seuit & rapit

Excre
 menta

¶ SVLPI. Ast ubi: si quando icidebat i sepultos i
 marmoreo tumulo ubi corpora desecant & nō cor
 rūpunt: euellebat illis oculos abrodebatq; ungues
 dēribus. ¶ Quibus: i qbus. ¶ Intimus humor: inte
 rior cadauerū succus. ¶ Ducit: educit fugit attrahit
 ut atq; ubere ducit. & ducere apricis i collibus uua
 colorē. ¶ Tabe tracta: macie & siccitate tracta uel
 tabe. i. corruptiōe medollae educita ut sit apheresis.
 ¶ Durefcit: siccatur. ¶ Deseuit: ualde seuit & rapit
 ¶ Orbes gelatos: oculos sanguine cōstrictos. ¶ Ex
 cremēta: unguū purgāmēta q̄ i mortuo crescut ut
 capilli. ¶ Ore: dentes. ¶ Laqueū: ualde seuit & rapit
 ¶ Orbes gelatos: oculos sanguine cōstrictos. ¶ Ex
 cremēta: unguū purgāmēta q̄ i mortuo crescut ut
 capilli. ¶ Ore: dentes. ¶ Laqueū: ualde seuit & rapit

incens. ¶ Et quotiens sauis: & si opus erat recenti umbra idest quae paulo ante a corpore discessisset: in
 terficebat hominem.

¶ SVLPI. Ipsa facit. m. ipsa hoīem sauum interfi
 cit ut heat eius aiam in suū usum. ¶ Ois mors: cada
 uera cuiuscūq; generis sexus & aetatis: & q̄q; mor
 te ceciderit. ¶ Genae florē: solet adolescētibus mor
 tuis barbā lanuginem uellere. ¶ Ephoebo: adolescē
 ti. ¶ Leua: manu sinistra. ¶ Theffalis: Eritio ipsa.
 ¶ Charis: quia p̄pinquior. ¶ Truncat: aliqua pte
 iminuit abscidit. n. aut narē aut librum aut aurem.
 ¶ Laxauit: siccoq; herentem gutture linguam
 Præmordēs: gelidis infudit murmura labris;
 Arcanūq; nefas stygiās mādauit ad umbras,
 Hanc ut fama loci pompeii prōdidit alta
 Noctē poli: ritā mediū quo tempore ducit
 Sub nostra tellure diem: deserta per arua
 Carpit iter: fidi scelerum sueti; ministri
 Effratos circum tumulos: ac busta uagati
 Conspxere pcul prærupta in caute sedētem;
 Quia iuga deuex pharfallia porrigit ham?
 Illa magis: magicisq; deis incognita uerba
 Tentabat: carmenq; nouos fingebat in usus.
 Nāq; timens ne mars aliū uagus iret in orbē
 Emathis & tellus tam multa cede careret
 Pollutos cantu: dirisq; uenefica succis
 Conspos uetuit trāsmittēre bella philippos
 Tot mortes habitura suas: usuraq; mundi
 Sanguine casoy truncare cadauera regum
 Sperat: & hesperia cineres auertere gentis:
 Ollaq; nobilium: tantolq; adquirere manes.
 Hic ar dor: olulq; labor: quid corpore magni
 Proiecto rapiat: quos caesar inuolet argui.
 Quā prior affatur pompeii ignaua propago.
 O decus amonidū populis quae pandere fata:
 Queq; suo uentura potes diuertēre cursu:
 Te precor ut certum liceat mihi noscere finē:
 Quem belli fortuna pareat. non ultima turba
 Pars ego romana: magni clarissima proles:

Pharfa
 los

Philipp
 pi capi

Manes

Sexti
 orō ad
 Erich
 tho

Ephēb?

Hemus

rat. ephēbus dicitur adolescens & est græcus sermo. nam e π i ad & η β a pubertatem significat: sed pp das
 scam. n. uertit in. o. ¶ Sape ē caris: nec suorum cognatorū corporibus peperit. ¶ Cognato in su. p i su
 ne cognatorū. ¶ Caris: q̄ ipsi cara esse debēbāt q̄ sanguine coniuncta erat. ¶ Atq; o. rustica fatis: nā dū
 oscularē alique: dentib; narē secabat. ¶ Ora la. ga mordēs labra abscidebat: & dētes apparebāt. Sicco. g.
 ga mortuū. ¶ Præmordēs: circumordēs. ¶ Gelidis i. la. ga mordens linguā rapiebat: & immurmurabat q̄
 mādata daret ad iferos. ¶ Hāc ut fa. lo. postq̄ coepit Sextus Pom. audire uulgata fama: q̄ erichtho ceteris
 ueneficiis arte p̄stabat hās p̄ceteris audire cōstituit: & aliquo cōitib; huius sceleris secū sumptis quæsiuit
 ubi nā hitare solet inuenitq; eā inter busta & sepulchra mortuorū tpe noctis. ¶ Alta no. i. intēpēsta. Sub
 n. t. i. ad ātipodas: nā quo tpe merides ē apud antipodas hic ē media nox. ¶ Fidi sce. cū hui? sceleris mini
 stri sexti mōiti eēt locorū ubi hitabat iter busta mortuorū aspiciētes: uiderūt illa sepulchro quodā iustitē
 & stati illā adiere. ¶ Suert. i. scelerib; q̄lis erat dñs. In ca. i. crepidie saxi. ¶ Hemus: mōs theffali: & ieur? &
 hōg? utq; i thracia. ¶ Illam. cogitabat noua carmia q̄ uilis aia unq; magis cognita fuerāt. ¶ Magis: magicis
 ueneficiis. ¶ In u. i. ad detestabile & inauditū scel? ¶ Nāq; t. n. m. carnē hmōi faciebat ne bellū ciui. possēt

ex agris philippicis discederet: hęc copia mortuorū: ossibusq; edrū & mēbris utere: i ueneficis suis. Va
geta: regūsi bellū hic geres: multi regis cais cadent: quorū capita & manes multo potēiores erūt ad uene
ficiū q̄ priuatorū hoīū & humiliū. Hespia: gētis: uidelicet. ut Ro. uēo referat i patriā. Hic ardor sol. i
hoc uno tm̄ mēs ei⁹ intēta erat. Quid corpore magni: qd de Pōpeio magno: qd de Cæ. rāpiā nā spabar
utroq; casū iri. O decus hēmōidū: hęc partes suas nō oēs tñ: petio ar̄ cōstat ex his pib⁹
ut honesta sint: ut possibilis hīs actiōis modū: & sit remūeratio: ut Vir. aole nāq; tibi diuū pī atq; hoīum
rex: illic poscit oēs pres: sed nōnulla hic deficiūt. Potes oñdit possibilitate. Potes maiora: ergo et̄ mio
ra: ga si potes natura & rerū cursum mutare in toto orbe: ergo potes fata pādere. Vētura deuertet cursu
i. potes deorū fata & seriē cārū puertere: ne causę suo ordine pcedant. Nō ultima turbę oñdit hone
statem: ga hoc petit nō infimus homo: nā quāto nobilior est persona quę petit: tāto et̄ petitio honestior.

SVLPI. Vel dñs rerum. si uicerit pater. Heres
si pibit. Percussa dubiis: pterita incertis euetibus
Ferre met⁹ certos tolerare quęq; aduersa. Hoe
iuris: hęc uī ut nō lateat sed pñocāt. Cæci: nō p
cogniti. Vel numina torq; Dat modū petitiōi q̄
honestā & illi possibile eē oñdit. Torq; nu. coge
deos supos. Expir: eicte. Māib⁹: iferis. Rete
ra sedes elyfiās: aduoca umbras ex cāpis elyfiis. Ip
samq; uocata: & uoca mortē deā ut pādāt tibi quos
uelit perimere. Nō humilis: nō uilis: sed egregius
& te dignus. & honestā petitiōe ostendit eiq; uilē
Alea fati: euetus belli q̄ est i fati. Vel tibi: et̄ tibi
non mō mihi & aliis. Quo spōderet: ut lucrū uti
litatē afferat legi & qd p̄pōderat. i. ga in tuū ma
ius cōmodū uenit. Impia: uenefica. Nemic: glo
ria. Et contra: & ex aduerso locuta est. Si fata
minora: locus est ex intima philosophia sumptus: di
cunt. n. Veritatē sempiternā ex eternitate fluētē mu
tari nō posse: p̄sertim si ad oē genus humanū reiq;
summā at̄neat: singularum uero posse fata mutari
& p̄duci. In q̄ iniam & Vir. in. x. loquū quā ait pos
se turnō mortē differri sed totum bellū mutari nō
posse. Itaq; pollicet̄ erictose uel uitā uni facile trā
scaturam uel mortuum in lucem reuocaturam. Mo
ueres: moueri uelles: uel mente agitates. Minora
fata: quę ad singulos attinerent. Præbere deos

inuitos: cogere numina in act⁹. in officia & actiones. Arti. uenefica. Inseruisse moras. protrahere. Si
dera. potentia stellarum. Præserunt: constituerunt mortem alicui. Fecerit senem. tribuerit senectutē
inferim⁹ illi mortem in iuuetutē. Herbis. ueneficis herbarum. Causarum series: ordo & ueritas fluēs
ab eternitate. Omnia fata laborant: omnia obstant & periclitantur.

OMNIBO. Vel dominus rerū: dū icerti sunt exitus timeo: sed postq̄ nouero qd futurū sit: desinā time
re siue illud bonū. siue malū. Dominus: si p̄ meus uicerit. Heres: si uictus fuerit. Hoc iuris: hęc pore
statē. Ne subiti. i. uelis nobis hęc ptatē eē ut itelligā futurū casum: sed iā desinet eē casus. Aut numina
torq;: nūc modū petitiōis oñdit: nā q̄ minora uult ipetrate maiora peti: sic Vir. icute uī uētis: submersatq;
obruē puppes. Numia torq;: i. coge deos supos: tibi futura p̄diceres: si nūis supos: saltē eoge inferos. Ma
nib⁹ subaudia. i. ab umbris iferis. Ipsamq; uo. i. euoca mortē ipsam uo. i. uera dicat tibi eorū q̄ peto. Quos
petat an patē metā an cas. Nō hūilis labor ē: q̄ loco renūeratiōis: sit hoc mihi p̄stiteris: tē efficies uo
noie dignū: tē dicaris tāti belli exitū p̄dixisse. Humilis labor. i. n̄ spectat ad hūilē psonā labor hic p̄dicē
di fata tāti belli. Vel tibi: q̄uis principi ueneficari. Quo. i. ad quē finē i q̄ partē. Præpōderet. i. sell
net. Alea fati. i. fortuna & incertus rerū euetus. Impia lætat: tñdet erictō: sexto ingt fata miora (si
uis mutare possumus: maiōra at̄ nulla arte mutari pnt. q̄ at̄ maiora fata sunt ex intima philosophorū scia
trahit. ita. n. disputat p̄si. Si nihil sine cā fit fato oīa sūt. ergo conuincit nihil fieri sine cā: sed nihil sine cā
feri: nec Epicuro: nec ulli p̄sico placet: nā id credere eēt absurdū sed multū itereit inter cās fortuito: uel
forte egressas: & iter cās iter se cōnexas efficiētā naturalē: uerbi eā qd ita p̄mittitur: uerū est descendat in
Academiā carneades: non sine causis: sed ex causis fortuito egressis: non a natura: necessitate manātib⁹ di
cit at̄ genera causarum distinguit. alia inge perpetuę sunt: & principales: alia uero adiuuantis. & pxime q̄
re cum dicat omnia fato fieri causis antecedentibus: hoc uult intelligi nō p̄fectis & p̄cipalibus causis an
tecedētib⁹: sed adiuuātib⁹ qbus p̄missis: facile est intelligere fata maiōra & miora: fata maiōra sunt quo
rū causę sunt adiuuantes & pximę uel fortuito ante egressę. & id est q̄ ait Luea. Si moueri. i. mutari pe
teres. Fata minora. i. quę p̄tinent ad singulas quasq; personas. Cōceditur arti unam cū radiis. & iam si

Erich
thus rñ
sio
Fata
mutari
posse

stella: inquit aliquē cōgunt mori: possumus carminibus differre mōrtem & contra: & hęc sunt fata mino
nora. Vnā mortē: pro unius mortem: at uero unius impii cladem claminibus euertere non possum: nam
nō ea uertere possum⁹: q̄ sunt a p̄fectis causis: & a naturę necessitate manātib⁹: sed unius mortē euertere
possum⁹ a causis adiuuātib⁹. In se. mi. differre. Radis: cōstellatiōe. Et quis fecerit ois: recouerso
uis subtellis natus sit alibus: q̄ lōgiorē uitā p̄dāt: possum tamē carminibus uitā iterrūperē: et si sub stella
saturni natus eēt q̄ p̄dāt tribus saturnis. i. usq; ad nonagesimū annū. At simul. sed nō possumus seriē
illā causarum æternam mutare cum causa ex causa p̄deat ea est oī æternitate ueritas sempiterna.

SVLPI. Ictus: piculo & casu. Plus: q̄ ars nostra
Et multi aditus: multiplex erit uia ad ueritatem i
ueniendā. Tellus: uarios diuinandi modos idicaf
ur p̄ tellurē geomātiā: p̄ athera pyromaniam q̄ fit
ex igne: p̄ chaos necromātiā: p̄ æquora hydroman
siā: cāpos at̄ & saxa ad exuberatiōē addidit & per
methonvmā aiantia q̄ his oibus continenter intelli
git. Pronū: facile. Tāta co. eū habeam⁹ tor uiro
rū cadauera. A tollere: rigei suscitare. Vt ora
mō de. ut recenter mortuus possit hī uerba explica
re nō lætis orgāis uocis: sed si defecātes corruptus
ut eēt nō uocē itelligibile fed stridōtem emitteret.
Mēbris: ob mēbra. Strideat icertum: stridorem
emittat q̄ non bene audiat. Geminatis: arte dupli
catis p̄ excitatiōes. Sclerit: ex carmine. Tecta:
circūdata. Cæforū: postq̄ erat a ducibus in thesa
lia uētū. Projecta: strata in sepulchra. Tumulis ne
gatis: ablatius est absolutus. Impasta: famelicæ.
Vatē cadauer uaticinaturi. Scrutata: q̄ igiuit.
Fibras: extremitas pulmonis: ex quo uox oritur.
Vocē orgāna uocis integra. Fata: uita. Pendētē:
i dubio sit: nā q̄q; i lucē poterat reuocari. Supis:
ad lupos. Tollere: erigere & suscitare. Totta:
acies: oēs cælos. Et red. bel. & facere ut rursus pre
liarēt. Cessisset: cōcessissent: nō restitissent. Extra
ctus auerno stygio reuocatus i uitā ab iferis. Mō
stro. portēto miraculo uel erictōne q̄ multum pore
rat. Traiecto: p̄foratō. Ducit: trahit. Insetto
unco: ferred uncinō immisso. Feralibus: funereis.
Victurū: i uitā rediturū. Sub al. ru. i. ualle & atro.
Cauit: cauati i antrū. Dānarat: cū dāno elegerat.
OMNIBO. Vno sub icū stat genus humanum
uidelicet quando non ad unum causę spectant: sed
ad omnes: sicuti fatum de quo nunc petebat Sextus
quod ad uniuersum terrarum orbem p̄tinebat. Pl⁹
for. potest. i. quam carmina nostra. Sed si pranō
seere casus: ga dixerat posse illam ea melius mutare
quę admirationi futura eēt. Respondet qdā muta
re posse qdā nō: sed qdō fatis hēs p̄noctere futurum
sue illud p̄perum fuerit: siue aduerum. hoc tibi fa
cile facere possumus. Prænoscere contentus: qd
futurum sit: & non mutare: quia omnia coguntur
ad id qd petimus obsequi. Tellus: uidelicet geo
mantia. Aether: aeromātia. Chaos: cōfusio rerū: id est
huc ad geomātiā p̄ctat. geomātia est diuinatio q̄ signis q̄buldā ex terra designatis dephēdit a Vate id
est: terra nētra: diuinatio hydromātia quę fit p̄ aq̄ colorē siue illa fuerit alba: siue nigra: siue sanguinolē
ea ab aqua: aeromātia quę fit p̄ atherem ut p̄ fulgura: uētos & cætera huiusmodi. Rodopeiāq;
saxa: uidelicet per necromātia: quę fit per cadauera: quę iferis excitant uerq̄ mortu⁹ rovāp̄on cada
uer significat. Pronū est. i. facile. Attollere: suscitare unū corpus eorū qui recenter cæsi sunt. Noua:
mortis: recēter occisorū. Sonens: loquānt. Plena: integra. Ne mēbris lioe perustis: nam si diu terrē
cadauer iacuisse: & ardius factum esset per arterias uox clara exire nō posset. Dixerat: accincta ē ad rem
exeque dam: & multa nūbe circūdata uagari cæpit per corpora cæforū. ut idoneum unū exciperet & deli
geret. Squalenti nigra: & terra. Negatis. tumu. quia insepulta iacebāt. Lupi: qui illuc uenerant ut cæ
forū corpa dilaniarēt. Impasta: uo. q̄ i unguibus cadauera laceauerāt: sicuti relicis cadauerib⁹ abierūt.
Vatē. i. eligit mortuū: futurū uatē. dū ab inferis exieat ei⁹ aiam. Et ge. lero: cū diu scrutata eēt. tādē

Gad
mantia
Hydro
mantia
Aero
mantia
Neero
mantia

& carnibus eoru uesci:na cerber? d? quasi kpaob Bopdb.i.carnē uorās. / Sordres.i.pca: uidelicet Lache
fis Clotho:Atropos. / Fila.s.reuulsētis ideo repetita dicit ga iterū uicturus erat hic iuēis q̄ excātabat
/ Flagrantis unda.i.ar dētis flagethōtis. / Portitor:charō:Vir.Portior ille charon. / La lassare fenexū
gnificat se umbras sapius ab iferos excitat:ga dicit charōta lassatū eē referēdo umbras q̄ ipsa ad corpa
reuocauit. / Si uos fatis: nō honestā petitionē ostēdit:ga bene merita est: de diis omnibus. / Nefandō:la
crilego exērabat. / Si nūq̄ hęc car.s. & si nūq̄ carnū pces uobis facti:ga prius carnes hūanas deuora
uerim:ōrdo ē pareret pēti. / Fibra:sunt uena: iecoris. / Si pectora plena si occidi & imolau i uobis gra
uidas mulieres. / Si lau.i. plecta isparū mulierū calido crudere. / Profecta:dicunt̄ maīora intestina:q̄ alio
noie dieunt̄ exta:eo q̄ extē.i.cmineāt supra alia:& dicunt̄ a psecādo:ga prius facta aris redūt. Vir. Laci
bus & pandis fumāta reddim? exta. / Si quis q̄ ueltris:& si ego sape imolau i uobis infantes:& eorū capi
ta obruli:q̄ adhuc uicturi erant. / Non in tartareo:nōc ostēdit possibilitatē:dicit.n.facile ē animam quę
pauloante descēderit ad inferos remitti posse. / Tartarus:locus iserorū pfundior nā tartarus pturbatus
atq̄ confusus d? rēpēt? significat pturbato:eo q̄ in pfundiori loco pturbata sunt omnia. / Modo pau
loante.s.poseimus. / Luce.i.uita Primo hiatu.i.intrōitu. / Has exaud. quia cum nondum perueneret ad
locum destinatum:etiam si reuocata fuerit non preteribit leges herebi:postquam huc uenerit.

CSVLPI. Canat nato ducis omnia pompeiana ua
tēntur filioi pompeii omne fatū patris. / Omnia
diuinationes & fata. / Si bene meretur:cōferunt in
uos beneficiū: nam ex bellis ciuilibus multas simul
aias cōsequimini. / Leauit:exexit. / Spumantia:sp
celerata multoq̄ carminum pnuiciatione. / Prote
cti:iacentis. / Claustra:carcerē corporis Claustrum
enī locus claustrū dicit & ipsius claustrū instrumen
tum. / Lethali:mortifero. / Cui eripitur munus ex
tremū:q̄ priuāt̄ mortis beneficiū. / Immotū:quod
non mouebat̄. / Has fatis licuisse moras qd̄ statim
nō paruerint. / Viuo serpēte:quem habebat in ma
nibus. / Illatrat:clamat cōtra manes. / Quas egit:
exātationibus.n.terrā in rimas per quas uocē imite
ret apuerat. / Rūpit silentia:uocem immittit. / Se
cura uocis mea:quā:nō pares & negligis carmen.
/ Non agitis:nō psequimini simulat.n.se non uia
disse eā. / Perinane herebi:p uacuū infernum & ca
pacissimū nā umbrā locū non occupat. / Eliciam:
in lucem educa. / Vero noie:nō enim uos eumeni
des appellabo.sed quāq̄ proprio suo. / Canes sty
gias:uos ipsas q̄ canes appellamini. / Per busta se
quar:persequar & fugabo. / Funera exequias. / Cu
stos:uos obseruas. / Teq̄ deis plerpine mimitur.
se ostēturā iam eo quo ē apud iferos uultu. / Alio:
diuerso ab eo quem ostēdis mortalibus. / Ficta:cō
posita. / Tabida:macilēta sglida & e uocādī:casus.
COMNIBO. Ad manes uentura:nō dum.n.ad ise
ros puenerat. / Omnia pō.i. diuinet futura & auspi
cia q̄ Pompeio imminēt. / Nostri.m.i.huius cada
ueris:q̄ pauloante noster miles erat:quasi seipsam fa
cit cōmitē pō. / Si.b. de uo.q.d.bene merentur:nā
bellis ciuilibus multi occiderunt q̄ facient ut multa
rū umbrarū domini sitis:& ē loco remuneratiōis. / Hęc.u.f.hęc ubi dixit erichtho sustulit oculos:& u
dit aiām huius ifelicis cadaueris quę hārebat faxis & timebat ingredi corpus suū:neq̄.n.tētare uolebat re
petere q̄ antea sibi molestū tentauerat:uidelicet ut denuo moreret. / Spumantia:ga tanq̄ isana & rabie ple
na ore spumā euomebat. / Proiecti:mortui. / Inuisa claustra.i.corpīs:nā nūm corp? nihil aliud est q̄ si
claustrū. Vir.claustrū tenebris & carcere cæco. Antig car.corpīs: quo diu hitauerat:hic ē q̄ a græcis cor
pus dē.uob dē q̄i dē.uob o.s.i.uinculū aiā:& alio noie p̄.uā quasi p̄.uā.i.sepulchrtū aiā. / In pect? ap
tum:nā illud apuerat ut ueneficēi genera multa ifunderet.q̄ supra cōmemorauit. / Ruptas.i. uulneratas.
/ Ah miser:q̄i luca.ifelicē umbrā illius cōmiserat:quę non potest id cōsequi quod iā assecuta fuerat: ut
delicet mortē quoniā corpus repetere cogit. / Extremū munus.s.mortis q̄ malorū oīum finis ē. / Mirat̄
erichtho:q̄ carminib? ufa fuerat acriorib?:q̄bus facile manes cogeret:pati nō poterat sine admiratiōe hęc
rar ditate: ut umbra nō auderet aut nōllet ingredi corpus:ergo exarsit & incāduū ita. / Fatis.i. peis hoc lo
co fata p̄cas appellat:neq̄ est q̄sq̄uā poeta usus tā late huius noīs significatu. / Moras:quę morat̄ fuerat
hanc animam in corpus suum remittere. / Irata morti:q̄ non permitteret hanc animam corpus ingredi
cepit uno serpente cedere cadauer. / Rimas cauas.i.scissuras terrę quas ipsa carminibus suis apauerat

Prose
cta
Extra

Tarta
rus uñ

Clau
strum

Corpus
Demas
Soma

ut quos uellet manes alloqueret: & immurmurare cepit indignatiōe cōcitata. / Illatrat:nō loq̄t: ga uox
eius potius latratu erat q̄ humanu sermo. / Regniq̄ silentia rupit:ga uox eius ad iferos penetrās iterū
pebat silentiū qd̄ apud iferos ppetuū manet. / Secura.i.negligēs ut Vir.Secur? amor? germana. / Agitis:
agitatis. / Luce p uacuū:nā inanē herebū appellauit:tibi oia sine corpore sunt: & oē qd̄ sine corpore est
locū nō occupat. / Noie uero.i.pprio nō irat? nō appellat.pprio noie supiores:sicut apud Vir. in geor.
mater cirenæ mater & te crudelē nomine dicit. / Vero:nō dicā uos eumenidas:sed pprio noie cōpella
bo. / Elicia:extrahā. / Stygia:q̄ canes:ga canes infernæ estis:uos destitū. / Et gñe muliebri canes dicit
tur furia. / Luce supra:q̄ uobis inuisa est:nā semp in tenebris inferorū habitare consueuerunt:ideo non
pnt hanc lucē sustinere. / Per.b.nec dimittam uos in mortuorū sepulchris habitare:quę sedes gratior est
uobis. / Expellā:prosequar uos quocūq̄. / Abigam:excludā sepulchris. / Teq̄ deo:O prosperina ostēda
te pallidam & deformē qualis esse soles ad iferos:nō cū redis ad supos:ut domina cæli esse uidearis. / Ta
bida:marsescens:unū sequitur ex reliquo corpus quod marcescit pallorem contrahit. / Ficta:non ueram
sed simulatam te soles ostendere. / Faciem herebi.s.cogam te non commutari posse.

Eloquar immēso terrę sub pondere:quę te
Contineat ennea dapes:quo fœdere mœstem
Regem noctis ames. quę te contagia passam
Noluerit reuocare ceres. tibi pessime mundi
Arbiter immittam ruptis titana cauernis.
Et subito feriere dic. paretis: an ille
Compellandus erit: quo nunq̄ terra uocato
Non cōcussa tremit: q̄ gorgona cernit apertā
Verberibusq̄ suis trepidā castigat erinny:
Indospecta tenet uobis: qui tartara: cuius
Vos estis superi: stygias qui peierat undas.
Protinus astrictus caluit cruor: atraq̄ fouit
Vlnera: & i uenas extremaq̄ mēbra cūcurrūt.
Percussa gelido trepidant sub pectore fibrę:
Et noua defuetis subrepens uita medullis:
Miscetur mortū. tunc omnis palpitat artus:
Tenduntur neruū: nec fe tellure cadauer
Paulatim per mēbra leuat: terraq̄ repulsū est

CSVLPI. Ennea: prosperina dicta ab enna oppi
do i sicilia ad quam rapta est & ubi est eius templū
celeberrimū. / Quę dapes: prosperina rapta cuia
Ceres eius mater a ioue ipetrauisset ut ad supos te
uocaret: si nihil gustasset. idicata est ab ascalapho.
vii. punici mali grana hauisset: Itaq̄ iussit iuppiter
ut a quo tēporis spacio nūc apud supos: nūc apud
iferos eēt. / Dapes: septē pūci mali grana. Quo
fœdere: idicabo stuprū. stuprū tuū & ut patru tur
pi coitu delectaris. / Regē noctis: plutonē. / Cō
tagia: stuprū intelligit: quo mater ipsam uisā est ne
glexisse & non magni fecisse reuocār. / Pessime ar
biter. o pluto q̄ lucē odisti: ego rupta terra radios
salis in te immittam. / Feriere: percutieris. / Die: lu
ce. / Ille: Demogorgon q̄ est oīum deorū pater &
iacet in imo tartaro interpretatur: terrę deus siue
terribilis deus. / Cōpellādū: uocandus & alloque
dus. / Quo nūq̄ terra uocato: ad cuius nomē iuo
catū sit terremoto. / Apertā gorgona: patentem
medusam q̄ alii impune uidere nō possunt. / Erin
ny: furia. / T enet. possidet. / Indospecta: nō uisā
ga sūt i penetralibus imis: tartari partibus. / Cu
ius: demogorgonis. / Estis supi: adeo.n. est in ifer
nō demeritus ut uos cœli incolere uideamini. / Pe
ierat: stygias undas: periurat stygem paludē quod
aliis deis nō licet: Maro Dii cuius iurare timent &
fallere numē. / Astrictus: delatus. / Caluit: solutus ē & cōmōtu. / Fouit uulnera: apparuit in uulneribus:
/ Fibrę: uitalia iecur pulmo & cor. / Trepidat: mouēt̄ palpitāt. Subrepens: tubintras. Defuetis: q̄ uiuere
iā cessarant. / Palpitat: motitat se. / Tendunt̄ extendunt̄ nā lēti laxiq̄ erāt. / Nec fe tellure cadauer. Ca
dauer inquit uno impetu repente surrexit. / Tellure: a terra: repulsū: pculsum & terrę ipetu subleuatū.
COMNIBO. Eloquar imenso: dicā ēt qua cā apud inferos stare delecteris: & quibus lapidus illicta in
de exite noluiti. / Aetnā. i. apud aetnā mōtē a Plutōe rapta. / Eloquar: effabor declarabo. / Dapes: nūc cū
lege iuppiter imposuisset: ut rediret ab inferis si nihil gustasset. / Alcalaphus idicauit eā septē grana mali
pūci degustasse. / Fœdere. s. cōiugitū: ga nūmōnio cōfœderata erat. / Vl cœdere. i. legenā ita edūene
rūt pluto cōiūx & mater ceres ut sex mēsi? apud iferos eēt: & totidē i cœlo. / Noluerit reuocār: hoc ita
ta fingit erichtho qd̄ cererē puduerit reuocare ad supos filiā: q̄ iā terrimū plutonis cōcubituū passa fuisset.
/ Contagia. i. cōcubiū. / Tibi pessime mūdī arbiter: & tuo pessime pluto faciā delibere terrarū repētē
ad iferos descēdat lux solis: quā opssus necies: qd̄ agere debeas: sicut Vir. Trepidētq̄ imisio lumie māes.
/ Titana: solem nepotē titani. / Paretis: cū hęc dixisset: umbra morabat̄ adhuc ingredi corp? tūc idigna
ta uoce clamauit paretis an necesse est: uocē deū illū: quo quidē uocato semper terra cōcutitur. Nūq̄. nō. i.
p. / Quo uocato. Demogoronē significat multi dicunt per hęc Demogoronē intelligi animam mun
danā: q̄ uegetat omnia: q̄ omnibus naturis spōsita est: de cuius semine: firmamentū: solem & lunam & stel
las natas esse dicebant. & hoc secundū Seruiliū: sed secundū Theocletem. philosophi dicunt demogorōte
esse rerum omnium & deorū principem & genitorem terrę herebi. & parcarā sapientis: ga itelli
gentiam maximam rerum omnium habet. / Gorgona. nam interpretatur stupor. unde Me
dia & sorores interpretantur stupor. quas q̄ aspexerint. fingitur in lapides fuisse cœrto. q̄ p nimia pul
chritudine earum obstrupebant & q̄i saxa rigeabant qui autem hic demogoron cernat gorgona apertā
significat cum manifestum stuporem diuinitatis esse nam nullus est qui diuinitatem comprahēderet pos
sit: præter deum qui illam intelligit. / Apertam: sibi aliis uero occultā. / Gorgona: id est diuinitatē obtu
Lucani. R ii

Canes
furia:

Enna
Prose
pina

Demo
gorgō

Gorgō

pefcendā. Verberibus suis. r. e. i. superbiā dæmonū: nam poetæ his fabulis et ueritate occultarūt nā
 g omniū deorū est deus superbiā dæmonū castigat. Trepidā q̄tum qd̄e p̄inet ad deum: nā supbia non
 est trepidā imo audax. sed respectu dei a quo punitur est trepidā: nā scitis quō e celo superbi angeli electi
 fuerunt: unde ipse de se Apollo ita respondit. cū q̄retur qs̄ esset coactus est respondere q̄ p̄ terrā & fundū
 ambulante infatigabiles domantur sub flagello iouis. Indep̄cta te. uo. q. t. i. qui omnia continet. i. latitu
 dinē & pfunditatem & a nullo cœninetur. Tartara. i. pfunditatē quam uos desp̄icere & intelligere nō
 potestis dæmones. Indep̄cta: nō desp̄cta a uobis q̄ nō potestis asp̄icere. Sup̄bi: uidelicet uos estis ex
 clusi ab illa pfunditate & abisso diuinitatis. Stygijs q̄ p̄ierat undas: id est q̄ nulli necessitati astringitur.
 nam dii p̄ stygiā paludē iurare timēt: p̄ter demogorōtē. Protinus: cōtinuo aīa igressa est corpus postq̄
 erichtho idignabunda his uerbis usa est ad eos manes. Astrictus. i. cōgelatus. Foc̄: calefactus. Extre
 ma. i. p̄ extremas p̄tes mēbrorū. Percussā. s. a sanguine. Trepidat. i. mouent sanguis ifusus i uenas pal
 pitare cœpit. Et noua: & tādē uita totū corp̄ occupauit. Miscet̄ morti. i. mortuo cadaueri cōiungit.
 Me dul. def. sab aia qa iam medullā & ossa diu caruerant anima. Nerui. f. cōtracti tenduntur. Nec
 tel. ca. dicit at̄ cadauer illud nō sensim surrexisse sicuti q̄ uiuunt: sed rep̄tē exiuit: quā dmo dū si pila ter
 ra incuteretur & repellat a terra. Simul: uno tpe. Lumina: qa toruis oculis suspiciebat q̄si attonitus.

CVLPI. Distent lumina rictu nudantur: apte ore oculi aperiuūt. Nondū facies uiuentis: nō ui
 debat uiuere sed mori. Rigor: distento corp̄.
 Stupet: q̄ in uitam redierit. Sed murmure nullo: sed nō loq̄bat̄ ore iam stric̄to. Tātū resp̄sura. solū ut respondeat nō ut loqui incipiat. Thessa
 la: erichtho. Mercede. f. mio. Nam ea lege te dimittam ut nullis carminib⁹ & ueneficiis in uitā ualcas reuocari. Immune: libez & cui non nocet uene
 ficia. Toto auo: toto tēpore futuro. Tali tua: ea diligentia te sepeliā & talibus lignis adurā. Tua mēbra supple condam. Exaudiat magos: p̄pareat
 excitationibus. Sit tantū magno beneficio & felicitati tibi ascribere qd̄ per me fueris reuocatus in ui
 tam. Verba: carmina. Somnum longe lethēs: mortē nil enim aliud mors est nisi longus somnus
 Lethe autē stuuus est in inferno qui animis ipsum potantibus obliuionem inducit ponitur & pro ipsa
 obliuione. Tripodas uatesq̄ deorū fors obscura tenet: Diū & uates responsum obscurū dant. Necro
 mantia uero apte omnia indicat. Tripodas: men
 sas apollinis methomyia. Fortis adit oracula: q̄ magnanimus est necromantiam aggredit. Du
 re: inflexibilis. Ne parce: ne abstine. Da noīa: dic noīatim. Da uocē: mitte clarā uocē. Lo
 quanē meeū: futura aperiat. Addidit & carmen: post hac excauit umbra ut sciret quicqd̄ roga
 retur. Dedit: p̄stitit concessit. Manante fletu: abundantibus lachrymis. Trista. Quid parce or
 dinent quoniā ab acherontis ripa sit reuocatus: se
 uidentē negat id tamen quod ex umbris intelligere
 potuit cōloquitur. Ab aggere a ripa acherontis.

OMNIBO. Distento rictu. i. aperto: qa in diuersas partes itēdebat oculos. Nondū facies: facies similis
 erat inter morientē & uiuentē: ut nō discerni posset uiuere ne: an mortua eēt. Rigorq̄: & duries illa
 q̄ solet esse in mortuo adhuc remanebat. Mūdo: in mūdū. Astricta. i. clausa. resp̄sura dat. cōcedit ut
 interrogatus respondat. Nā. uera lo & est remuneratio huius petitionis: q̄ nunq̄ postea umbra eius a ue
 neficia aliq̄ muliere ab inferis reuocari possit. Immune: libezū ab artibus thesalis. Exurā tua mēbra:
 uerbū s̄ape uni duas sententias claudit: sed uni tantūmodo conuenit: ut hoc loco. nam exurā claudit du
 as snias. i. tali tua mēbra sepulchro. & talibus exuram syluis. sed uni tantū conuenit: uidelicet talibus syluis
 alteri uero subintelligendum est: uerbū Concedā: sic Maro. Dicte puer uirtutē ex me uerūq̄ laborē. fortis
 nam ex aliis. f. opta. Stygio car. inferna incatione. Nec uerba: carmina. Nec herba. i. ueneficariū pote
 runt tuā q̄tē iterū p̄pere. Soluere: interrūpere. Lathes. i. obliuionis. ΗΛΗΘΑ. n. significat obliuionē: id
 est poetæ umbras haurire læthæā aquam: qua hausta omniū in uita malorū: quæ p̄pessæ sunt obliuiscit
 tur. Tripodas: nolo inge mihi rīsa des: q̄lia solet dare apollo: q̄ semper obscura sunt & incerta: sed canas
 oīa manifesta ut itelligi possint. Sors. i. resp̄solum obscurum. Vates. i. sacerdotēs aliorū deorū: ut Am
 phitai & Themidis. Certus disce. ab um. q̄cūq̄ petit scire futura p̄ Necromantia: disceda hinc cert⁹: & nō
 ambiguus. Fortis: quia non cuiuslibet et sustine manes nā nisi magnanimus fuerit: errore nōnūq̄ exa

ntauit. Dute inextrāde. Da: dicit. Vir. Da Tityre nobis. Fata: loq̄nt: ipse p̄ræa mihi futura p̄dicte
 Addidit & carmē. i. in murmurat carmē: quo statim ille p̄sciuit futura: ea p̄sertim q̄ iuuenis Sext⁹ Pōpe
 ius scire uolebat: & ut sciat: hæc est fictio poetica: nā licet Lucanus uideat delirare historia: tñ poenico
 more hæc de Erichtho fingit sicut iferus multa de serpētib⁹ Medusa: fuit ueritas sic fe habet Sextus Pō.
 non mō non adit erichtho: sed nec id facere poterat. Nā Mitylenis cū puer eēt adhuc una cum Cor. matre
 positus fuit. Mœstū nūc dicit qd̄ r̄nderit cadauer. Tristia nō egdē. i. nondū ad eā partē pueni ubi p̄ræ
 habitat: q̄bus p̄scire futura potuerim: nā me reuocasti anteq̄ eas adire. Aggere. i. f. aluminis acherōis.

Q d̄tū e cūctis mihi noscere cōtigit umbris:
 Effera romanos agit discordia manes:
 Impiaq̄ infernam ruperit arma quietem
 Elysijs alii sedes: ac tartara mœsta
 Diuersi liquere duces: quid fata pararent
 Hi fecere palam: tristis fœlicibus umbris
 Vultus erat: uidi decios natumq̄: patremq̄
 Lustrales animas bellis: flentemq̄: camillum:
 Et curios: syllam de te fortuna querentem
 Deplorat libycis perituram scipio terris
 In faustam sobolem maior carthaginis hostis:
 Non seruituti mœret cato fata nepotis:
 Solum te consul depulsis prime tyrannis.
 Brute pijs inter gaudentē uidimus umbras.
 Abruptis catilina minax: fractisq̄: cathenis
 Exultat: mariiq̄: truces: nudiq̄: cethegi

inde allatē oñdens ut plinius tradit. Mœret fata nepotis: dolet mortē Catonis uticēsis solum te: Solum
 inquit Iulius brutus qui Tarquinius expulit: & patriā liberauit: primūq̄ cōsul fuit lætus ē qd̄ uidet bru
 tius progenitū Cæsare occisurū. & patriā iterū a tyrannide liberaturū. Catilina. L. Catilia seditiosus
 cuius: & patriæ hostis cū reliq̄s ipsius lætus est. Minax: minis plenus. Cathenis: q̄bus uictus erat & cru
 ciabatur in tartaro. Marii. pater & filius. Cethegus. Cethegus fuit Catilinæ socius in coniuratione.
 Nudi: allusit ad humerum exertum quo hæc familia in prelio urebatur ut diximus libro primo.

OMNIBO. Q uod tñ e cūctis: sed qd̄ potui ex oibus umbris cognoui bellū ciuile instare. Impiaq̄
 inferna: q̄ discordia ē iter romānos uiuos eadē est iter manes eorū apud iferos. Elysijs alii sedes: nā p̄
 licis elyis mœsti discesserūt: at uero ipsi relicto tartaro læti cedebāt: ut apparet meliorē p̄tē Pōpeii ad
 uersa fortuna afflicto iri: at uero deteriorē. Cæ. lætari: ex quo facile cognoscitur poterat ut. eorū uictoria
 eēt habiturus. Alii. ex R. romanis uidelicet umbra priorū. Diuersi: aīæ ipiorū. Palā. i. manifestū fecere.
 Vidi decios: q̄ pro repu. se deuouerūt: & uitā suam incolumitati patriæ postposuerūt: oēs hi mœsticiā
 & squalorē quēdam p̄ræse ferebant. Decios. f. patrē q̄ p̄ rep. deuouit ne bello latro: filii q̄ in bello galli
 co aīas lustrales. i. expiatorias: qd̄ p̄ patriā & exercitibus R. romanorū quasi piacula se deuouerunt. Fletū
 camillū: rep. amatissimū q̄ illā a gallorū manib⁹ liberauit. Curios. q̄ & ipse p̄ patriā cōtra Pyrrhū Ep̄iro
 tarū Regē fortiter pugnauit. Syllā de te. f. q. nāq̄ Syllā p̄tes cū Pō. adolecēs eēt armat⁹ defendit: q̄ cō
 structo ualido exercitu uolūtariorū: ad syllam uenit ad quē deserta p̄pe uerbē nobilitas oīs fe in castra con
 ferebat: partē nobilitatis defendebat sylla: partē uero plābis Marius: deinde successerat in partē syllā pō
 pe. in partē uero marii Cæ. Fortuna: q̄ cū antea ipsi fauere cōsueuissēt: nūc mutato uultu fauere icipes.
 Deplorat liby. scipio eēt deplorat filium suū piturū eēt in terris libycis: quas ipse aliquid impio R. o.
 subgerat. & de q̄bus triūphauerat: nā scipio cū rege iuba uictus ē in Numida. Scipio. f. african⁹. In fau
 stā sobolem: uidelicet scipionē focerum Pompe. Maior: nā duo scipiones fuerunt. f. maior & minor: uel poti⁹
 ordo sit. Cato maior hostis carthaginis q̄ fuerit scipio. nam Cato assidua uociferatiōe suast̄ excidēdā eēt
 carthaginē: allatis in senatum sicibus: historia est nota apud Pli. ita uidetur carthago deleta prius consi
 lio catonis: q̄ armis scipionis. Cato. f. uticēsis: q̄ ne cæsari seruiret sibi mortē consciiuit. Solum te con
 sul: cæterorum qd̄ eū umbræ oēs quæ in campis elyis erāt tristitiam p̄ræ se ferebāt. Solum Brutus lætāba:
 ex quo illud inuere uolebat progeniē suam fata maiorum suorum imitaturum: q̄ uidelicet patriā suam li
 raret: sicuti ille brutus in libertatē patriam afciuit: expulsi tyrannisi: hic eū Brutus a quo descēdit Brutus il
 le qui princeps coniurationis Cæsarem in curia Pōpeiana. xxxiii. uulnērib⁹ confodit quo occiso iterum
 in libertatē patriā rediit tametsi breui tempore frui licuerit. Depulsis tyrānis: nam exactis regibus tarq̄
 niis. p̄pter stuprum Lucretiæ: primus cōsul fuit Brutus. Catilina: editiosus ciuis. Exultat: qa uidet sui si
 Lucani. R. iiii

Tarta
rus
Decius
p̄ & f.

Furius
camill⁹
Curius
dētatus

Scipio

Cato cē
sorinus
Cato
uticēsis
Catilia
Cethegus

Brutus

Lethæ